

07

Årsrapport 2007

Forskningsinstituttene

Samlerapport

Årsrapport 2007

Forskningsinstituttene

Samlerapport

© **Norges forskningsråd 2008**

Norges forskningsråd
Postboks 2700 St. Hanshaugen
0131 OSLO
Telefon: 22 03 70 00
Telefaks: 22 03 70 01
bibliotek@forskningsradet.no
www.forskningsradet.no/

Publikasjonen kan bestilles via internett:

www.forskningsradet.no/publikasjoner

eller grønt nummer telefaks: 800 83 001

Grafisk design omslag:	Agendum See Design
Trykk omslag:	07 Gruppen AS
Trykk innmat:	Norges forskningsråd
Opplag:	400

Oslo, september 2008

ISBN 978-82-12-02557-8 (trykksak)

ISBN 978-82-12-02558-5 (pdf)

Forord

Forskningsrådet har levert en systematisk årsrapportering for alle instituttene siden 1997. Disse har vært konsentrert om faglige, organisatoriske og administrative nøkkelparametere.

Årsrapporten for forskningsinstituttene for 2007 kommer i tillegg til Forskningsrådets ordinære årsrapport og består av én samlerapport og fire rapporter for følgende instituttgrupper: Miljø- og utviklingsinstituttene, primærnæringsinstituttene, de samfunnsvitenskapelige instituttene og de teknisk-industrielle instituttene. De medisinske og helsefaglige instituttene er omtalt i samlerapporten. Rapporten omfatter forskningsinstitutter som har forskning som hovedaktivitet og som omfattes av Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter. Forskningsrådet har et strategisk ansvar for utviklingen av disse instituttene.

Forskningsrådets årsrapport for forskningsinstituttene for 2007 gir en samlet oversikt over hvordan bevilgningene er brukt og hvilke resultater som er oppnådd innenfor instituttsektoren i forhold til departementenes tildelinger og Forskningsrådets målsettinger. På grunn av forskningens langsiktige karakter vil imidlertid resultater ofte være et resultat av flere års bevilgninger.

Institutttrappertene er basert på bidrag fra instituttene selv og data innhentet av NIFU STEP på oppdrag fra Forskningsrådet. Dataene omfatter finansiering, økonomiske forhold, personale, samarbeid med andre FoU-institusjoner, kontakt med brukere og resultater av forskning og annen faglig virksomhet. NIFU STEP har også bistått Forskningsrådet med analyse av og kommentarer til tallene i 2007-rapporten. For å tilpasse dataene til planlagt nytt basisfinansieringssystem for instituttsektoren er det gjort mindre endringer i skjemaet for innhenting av nøkkeltall for 2007, men dette har ikke betydning for de tidsserier som er brukt i rapporten.

For å kunne sammenligne på tvers av de fire instituttgruppene og se utviklingen innenfor de enkelte gruppene i forhold til den totale utviklingen i sektoren, er de fire delrapportene og samlerapporten i hovedsak strukturert etter samme disposisjon. Tidsserier fra 1997 til 2007 gjør det mulig å sammenstille data og analysere utviklingen over tid. Tabellene i vedlegg 3 viser imidlertid bare tall fra 2003 til 2007. Man har også søkt å vurdere utviklingen i instituttsektoren i et forskningspolitisk perspektiv.

Oslo, september 2008

Arvid Hallén
adm. direktør

Anders Hanneborg
direktør
Divisjon for vitenskap

Innhold

1 Innledning.....	7
2 Oppsummering	9
3 Om instituttpolitikken	12
3.1 Den norske instituttsektoren – noen hovedtrekk	12
3.2 Forskningsrådets strategiske ansvar	13
4 Nøkkeltall for forskningsinstituttene virksomhet i 2007	15
4.1 Struktur og organisering	15
4.2 Instituttene økonomi	15
4.3 Personale	21
4.4 Resultater.....	25
4.5 Samarbeid nasjonalt og internasjonalt.....	27
4.6 Prosjektstørrelse	27
Vedlegg 1 - Medisin- og helseinstitutter	29
Vedlegg 2 - Forskningsinstituttene etter hovedgruppering og ansvarlig departement.....	35
Vedlegg 3 - Tabeller.....	41
Vedlegg 4 - NIFU STEPs brev med spørreskjema og veiledning.....	59

1 Innledning

Norges forskningsråd er i sine vedtekter tillagt et strategisk ansvar for instituttsektoren. Som et ledd i Forskningsrådets arbeid for en helhetlig instituttpolitikk, herunder et enhetlig finansieringssystem og begrepsapparat, utarbeides det årlig rapporter om forskningsinstituttene virksomhet. Siden 1997 har NIFU STEP på oppdrag fra Forskningsrådet samlet inn nøkkeltall til disse årsrapportene. Nøkkeltallene innhentes fra enheter som er underlagt *Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter*¹ og enkelte andre institutter.

I det følgende presenteres hovedtall for forskningsinstituttene virksomhet i 2007 og en del tidsserier tilbake til 1997. Fremstillingen bygger på de sektorvise årsrapportene for miljø- og utviklingsinstituttene, primærnæringsinstituttene, de samfunnsvitenskapelige instituttene og de teknisk-industrielle instituttene. Disse rapportene inneholder mer detaljert informasjon om enkeltinstituttene. I denne rapporten brukes aggregerte tall, dvs. at tall for instituttene samlet eller fordelt på instituttgruppe er brukt som hovedinndeling i fremstillingen. Bak i rapporten finnes et eget tabellvedlegg.

Om datamaterialet og forholdet mellom samlerapporten og de sektorvise rapportene

Nøkkeltallene hentes inn gjennom elektroniske spørreskjemaer til instituttene. Det samles inn informasjon vedrørende blant annet økonomi, personale, prosjektportefølje, mobilitet, samarbeid nasjonalt og internasjonalt og publisering og formidling av FoU-resultater.

Instituttene deles inn i følgende instituttgrupper:

- Miljø- og utviklingsinstitutter
- Primærnæringsinstitutter
- Samfunnsvitenskapelige institutter
- Teknisk-industrielle institutter
- Medisin- og helseinstitutter²

Som hovedregel sorterer det enkelte institutt til en instituttgruppe. For enkelte institutter er imidlertid bildet mer komplisert, ved at flere avdelinger i Forskningsrådet er involvert. For at *totaltallene* i denne samlerapporten ikke skal inneholde dobbeltføringer, er følgende korrigeringer gjort i forhold til de sektorvise rapportene:

- IRIS – Samfunns- og næringsutvikling, som i områdetallene er en egen enhet under de samfunnsvitenskapelige instituttene, er inkludert i totaltallene under IRIS som sorterer under de teknisk-industrielle instituttene.
- SINTEF Teknologi og samfunn, som i områdetallene er en egen enhet under de samfunnsvitenskapelige instituttene, er inkludert i totaltallene under SINTEF, da instituttet er en integrert del av SINTEF.
- SINTEF Helse som inngår i medisin og helseinstituttene er også inkludert i totaltallene for SINTEF.

¹ Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter ble fastsatt av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet i 1994, på grunnlag av Forskningsrådets anbefalinger. Retningslinjene skal i prinsippet gjelde for institutter der forskning utgjør 50 prosent eller mer av instituttets samlede aktiviteter, og der instituttet mottar statlige midler.

² De to medisin- og helseinstituttene; Statens arbeidsmiljøinstitutt og SINTEF Helse, er ikke presentert med egne tall i denne rapporten, men inngår i totaltallene.

Tallene per instituttgruppe i denne rapporten er identiske med tallene i tabellsettene for hvert enkelt område, og kan i hovedsak gjenfinnes der. Det er med andre ord kun totaltallene som er korrigert som beskrevet ovenfor. I tabellene vil dermed totaltallene avvike fra summen av instituttgruppetallene.

Økonomitallene for 2007 er til dels basert på foreløpige regnskap. Instituttene har ved rapporteringen hatt anledning til å oppgi endelige regnskapstall for 2006. Korrigeringer for 2006, samt enkelte andre korrigeringer for tidligere år, er innarbeidet i tallmaterialet. Tallene for årene før 2007 er korrigert ved at kun instituttpopulasjonen for 2007 inngår. Med denne korreksjonen blir dermed tallene sammenlignbare over tid.

Alle beløp i rapporten er oppgitt i løpende priser.

2 Oppsummering

Nesten halvparten av Forskningsrådets midler og en tredel av de totale offentlige FoU-midler går til instituttsektoren – direkte eller indirekte. Vitale institutter er et viktig virkemiddel for å nå nasjonale forskningspolitiske mål, for utvikling av innovasjon og verdiskaping i offentlig sektor og næringslivet og for deler av sektorpolitikken. Instituttene er også sentrale i realiseringen av Forskningsrådets strategier.

Gjennom arbeidet med å tildele basisbevilgning følger Forskningsrådet utviklingen både i instituttsektoren generelt og ved hvert institutt. Dialogmøter, systematiske evalueringer og årlig rapportering utgjør en vesentlig del av beslutningsgrunnlaget for tildelingen av basisbevilgninger og er dermed med på å fremme kvalitet i forskningen, rekruttering, samarbeidsrelasjoner og hensiktsmessig arbeidsdeling.

Økonomi

Forskningsinstituttene hadde samlede driftsinntekter på 8,1 milliarder kroner i 2007. Driftsinntektene økte med nesten 750 millioner kroner fra 2006, en økning på 10 prosent.

De teknisk-industrielle instituttene er den klart største instituttgruppen og utgjør 50 prosent av instituttenes totale driftsinntekter i 2007. Deretter følger primærnæringsinstituttene med nesten 28 prosent, de samfunnsvitenskapelige instituttene med 12 prosent og miljø- og utviklingsinstituttene med 9 prosent av samlede driftsinntekter.

Instituttenes driftsresultat varierer, både mellom og innenfor instituttgruppene. De siste årene har den generelle trenden vært reduserte driftsresultat, men i 2007 hadde instituttene et samlet driftsresultat på 202 millioner kroner som tilsvarer 2,5 prosent av instituttenes totale driftsinntekter. Dette er det beste resultatet instituttene har hatt siden 1997. To av instituttgruppene, primærnæringsinstituttene og miljø- og utviklingsinstituttene, hadde et svakt negativt resultat, men de teknisk-industrielle instituttene bidro til det gode samlede driftsresultatet med nesten 200 millioner kroner i overskudd.

Inntektsstruktur

Instituttenes inntekter består av flere komponenter: Basisbevilgning som er splittet i grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer (SIP), inntekter til forvaltningsoppgaver, bidragsinntekter gjelder prosjekter der instituttet mottar støtte uten krav til leveranser (uten motytelse) ved avtale/kontraktsinngåelse og oppdragsinntekter hvor instituttene utfører prosjekter mot vederlag (betaling), med krav til leveranser (med motytelse) ved avtale/kontraktsinngåelse. I de fleste presentasjoner som vises i denne rapporten vil bidrags- og oppdragsinntektene være slått sammen.

Grunnbevilgningen utgjorde i gjennomsnitt 9 prosent av instituttenes samlede driftsinntekter i 2007, mens SIP-midlenes andel var 4 prosent. Basisbevilgningen utgjorde dermed i gjennomsnitt 13 prosent.

Inntekter til forvaltningsrettede oppgaver utgjør 10 prosent av driftsinntektene. Primærnæringsinstituttene har den største andelen (85 prosent) av disse inntektene. Bidrags- og oppdragsinntekter, inkludert prosjektinntekter fra Forskningsrådet, er den største inntektsgruppen og utgjør 76 prosent av driftsinntektene.

For instituttene samlet er det små endringer i inntektsstrukturen i forhold til 1997. Det er likevel store forskjeller mellom instituttene når det gjelder basisbevilgning per forskerårsverk. I 2007 fikk de samfunnsvitenskapelige instituttene i gjennomsnitt høyest basisbevilgning per forskerårsverk med 259 000 kroner, mens de teknisk-industrielle instituttene bare fikk 172 000 kroner per forskerårsverk. For primærnæringsinstituttene og miljø- og utviklingsinstituttene lå basisbevilgningen per forskerårsverk på henholdsvis 246 000 kroner og 228 000 kroner. Basisbevilgningen varierer imidlertid mye mellom ulike institutter innenfor hver av gruppene. Primærnæringsinstituttene hadde i tillegg andre generelle midler til forvaltningsoppgaver på nærmere 710 000 kroner per forskerårsverk. Selv om deler av de disse midlene er bundet opp i forvaltningsoppgaver, gir de også store muligheter for kompetanseutvikling.

Personalets sammensetning

Det ble utført i alt 7237 årsverk ved instituttene i 2007. Av dette utførte forskerne 4 678 årsverk eller 65 prosent. Antall forskerårsverk hadde en økning på 259 i forhold til året før.

I 2007 ble 31,5 prosent av forskerårsverkene utført av kvinner, mot 24 prosent i 1997. De samfunnsvitenskapelige instituttene hadde den høyeste kvinneandelen blant forskerne og annet faglig personale med 47 prosent. I motsatt ende lå de teknisk-industrielle instituttene der kvinneandelen var 22 prosent.

Kompetanse

Antall ansatte med doktorgrad har steget hvert år siden 1997. I 1997 var det 0,29 ansatte med doktorgrad per forskerårsverk. I 2007 var tallet 0,44. 31 prosent av de ansatte med doktorgrad var kvinner.

I 2007 ble det avlagt 115 doktorgrader der instituttene hadde bidratt med veiledning. Antallet har ligget relativt stabilt de siste årene. Blant instituttene egne ansatte ble det avholdt 129 doktorgradsgradsdisputaser. 40 prosent av disputasene gjaldt kvinner.

Publisering og resultater

Det ble til sammen publisert 2 202 artikler i tidsskrifter med referee i 2007. Dette var en økning på 10 prosent i forhold til 2006. I tillegg publiserte instituttene 505 vitenskapelige artikler i antologier og 103 vitenskapelige monografier.

Instituttene produserer også resultater i form av nyetableringer, patenter og lisenser. Det ble rapportert om 11 nyetableringer med utgangspunkt i instituttene sine forskningsresultater. Flertallet av nyetableringene har sitt utspring i de teknisk-industrielle instituttene.

Mobilitet og samarbeid

Generelt er mobiliteten lav mellom instituttene og næringslivet, universitets- og høyskolesektoren og andre forskningsinstitutter. I 2007 rekrutterte instituttene 366 forskere og avga 311 forskere, som i sum tilsvarte en økning på 55 forskerårsverk.

Instituttene samhandling med andre forskningsmiljøer foregår også ved bruk av bistillinger og ved at forskere har arbeidsplass ved en annen institusjon for en periode. Mesteparten av denne utvekslingen skjer i forhold til universitets- og høyskolesektoren. Instituttene samarbeider

internasjonalt blant annet ved at gjesteforskere fra andre land besøker norske forskningsinstitutter og at norske forskere reiser til forskningsmiljøer i utlandet. Til sammen kom 148 gjesteforskere til Norge, mens 115 instituttansatte hadde forskningsopphold av mer enn 2 måneders varighet i andre land.

Prosjektstørrelse

Nesten halvparten (46 prosent) av instituttens oppdragsprosjekter hadde en ramme på inntil 0,1 millioner kroner, men disse prosjektene utgjorde på sin side bare 5 prosent av totalvolumet målt i kroner. 7 prosent av prosjektene var større enn 2 millioner kroner, men i volum utgjorde disse hele 48 prosent av prosjektenes samlede volum. Oppdragsprosjektene fordeling etter størrelse har variert noe fra år til år og mellom instituttgruppene.

3 Om instituttpolitikken

Instituttsektoren er en fellesbetegnelse på FoU-utførende offentlige, ikke-forretningsmessige institusjoner som primært betjener næringslivet eller offentlig sektor, samt ikke-forretningsmessige institusjoner av mer ideell karakter som driver FoU. Instituttsektoren er en viktig ressurs i det norske forskningssystemet og driver forskning mot tre hovedområder:

- Forskning for næringslivets behov, der instituttene representerer en kunnskapsmessig infrastruktur for FoU-investeringer som bedriftene selv ikke kan eller har markedsmessige incentiver til å satse på.
- Forskning for offentlig sektors behov, særlig departementers og andre beslutningstakers behov for beslutningsunderlag.
- Forskning som er mer ideelt begrunnet, f.eks. i regi av frivillige organisasjoner. Denne utgjør riktignok en ressursmessig liten del av sektoren.

I 2005 utførte instituttsektoren FoU for 6,9 milliarder kroner. Dette tilsvarer 23 prosent av utført FoU i Norge og er samme andel som i 2003. Nesten halvparten av Forskningsrådets midler og en tredel av de totale offentlige FoU-midler går til instituttsektoren³ – direkte eller indirekte. Norsk næringsliv har et omfattende FoU-samarbeid med instituttsektoren. Vitale institutter er således et viktig virkemiddel for å nå nasjonale mål for forskningspolitikken og for deler av sektorpolitikken. Instituttene er også sentrale i realiseringen av Forskningsrådets strategier.

3.1 Den norske instituttsektoren – noen hovedtrekk

Det er vanlig å skille mellom *forskningsinstitutter* på den ene siden, der FoU er hovedaktivitet, og *institusjoner med FoU*, der FoU er en av flere aktivitetsområder og utgjør mindre enn halvdelen av virksomheten. Det finnes en mengde institusjoner med FoU, der FoU inngår som en del av virksomheten (for eksempel arkiver, museer, offentlige organer som Meteorologisk institutt, Statistisk Sentralbyrå, Nasjonalt folkehelseinstitutt og andre deler av helseforvaltningen).

De gjeldende *Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter* omfattet i 2007⁴ forskningsinstitutter. Kunnskapsdepartementet vedtar hvilke institutter som skal omfattes av Retningslinjene, etter forslag fra Forskningsrådet eller et departement. Forskningsrådet har et særlig strategisk ansvar for disse instituttene, slik det er angitt i vedtektene.

Betegnelsen forskningsinstitutt omfatter forholdsvis ulike typer av aktiviteter mht. faglig orientering, hvem som er kunder, brukergrupper, finansieringskilder i tillegg til basisbevilgning og organisasjonsform. Mens enkelte av instituttene er store organisasjoner med flere hundre ansatte, er andre små med et fåtall ansatte.

Selv om instituttsektoren er en heterogen samling av enheter med ulike oppgaver og målgrupper, ulik bakgrunn, ulikt finansieringsgrunnlag, og ulike organisasjons- og tilknytningsformer, har instituttene likevel en distinkt rolle i det nasjonale FoU-systemet som kan karakteriseres ved

³ Det norske forsknings- og innovasjonssystemet – statistikk og indikatorer. Norges forskningsråd 2007.

⁴ I tabell 1 i Vedlegg 2 er det nevnt 60 institutter som omfattes av tallmaterialet. Ett av disse instituttene, Norsk institutt for næringsmiddelforskning (MATFORSK AS), omfattes ikke av Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter. Tre av instituttene som er nevnt i vedleggstabell 1 teller som egne institutter i delrapportene og -tallene, men telles sammen med sitt hovedinstitutt når det gjelder Retningslinjene. Dette er IRIS – Samfunn som er en del av IRIS, SINTEF Teknologi og samfunn og SINTEF Helse som er en del av SINTEF-Stiftelsen. I tillegg omfattes også Forsvarets forskningsinstitutt (FFI) – som ikke inngår i dette tallmaterialet – av Retningslinjene. Informasjon om FFI finnes i delrapporten for de teknisk-industrielle instituttene.

følgende roller og oppgaver. Instituttene skal:

- være en tilbyder av anvendt forskning for næringsliv og forvaltning
- være et redskap i den offentlige FoU-politikken for å utvikle kunnskap på nasjonalt prioriterte områder i arbeidsdeling med UoH-sektoren
- ivareta forvaltningsrettede oppgaver og spesialiserte tjenester for det offentlige
- ha en rolle i forhold til innovasjon og koblingen mellom grunnforskning og anvendt forskning.

Samlet er den norske instituttsektoren relativt stor sammenlignet med andre land. Det er imidlertid grunn til å understreke at også andre land har tilsvarende virksomheter selv om begrepet “instituttsektor” ikke benyttes i komparativ internasjonal statistikk.

Hovedtyngden av den norske instituttsektoren er bygget opp etter 2. verdenskrig, men det finnes også institutter som ble etablert for over 100 år siden. Instituttene vokste fram som ledd i utviklingen av velferdsstaten, der behovet for kvalifisert forskningsbasert kunnskap ble stadig større. I FoU-sammenheng har norske bedrifter stort sett vært for små og manglet finansiell styrke til å kunne initiere og utføre forskning i tilstrekkelig omfang. Norske universiteter har også tradisjonelt vært relativt lite orientert mot nærings- og samfunnsnivå. Myndigheter og næringsliv ønsket derfor å bygge opp en instituttsektor for å ivareta sine behov for FoU.

I gjenreisningsperioden var det et særlig sterkt behov for *anvendt* kunnskap og institutter innenfor anvendt forskning hadde en kraftig vekstperiode fra 1960-årene og utover.

3.2 Forskningsrådets strategiske ansvar

Forskningsrådet er tillagt et strategisk ansvar for de instituttene som omfattes av *Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter*. I de gjeldende Retningslinjene går det blant annet fram at Forskningsrådet har et overordnet ansvar for å bidra til at

- forskningsinstituttene faglige virksomhet holder høy kvalitet og gir godt utbytte
- finansieringen og styringen av forskningsinstituttene skjer etter omforente og samordnete kriterier
- rammevilkårene for forskningsinstituttene blir best mulig.

Forskningsrådets viktigste strategiske mål for instituttsektoren er at forskningsinstituttene skal:

- være effektive
- være konkurransedyktige når det gjelder oppdragsforskning
- ha sin virksomhet på et høyt profesjonelt nivå
- sikres langsiktighet i finansieringen
- samarbeide aktivt med andre institutter, universiteter og høyskoler, næringsliv og myndigheter
- ha kapasitet nok til å dekke etterspørselen.

I Forskningsrådets strategiske ansvar for instituttsektoren inngår blant annet tildeling av basisbevilgning. Basisbevilgningen er todelt:

1. I grunnbevilgningene ligger mulighetene til grunnleggende kompetanseheving gjennom doktorgradsprogram, publisering, konferanser og nettverksbygging
2. SIP-tildelingene gir rom for utvikling av kjerneområder, gjerne i samarbeid med nasjonale og internasjonale partnere.

Basisbevilgningene til instituttene er derfor en viktig rammebetingelse for å styrke instituttene strategiske kunnskapsoppbygging og instituttene rolle i det norske forskningssystemet.

Forskningsrådet har basisbevilgningsansvar for flertallet av forskningsinstituttene. 49 institutter mottar basisbevilgning via Forskningsrådet, mens 7 får basisbevilgning direkte fra departementet.

To institutter får ikke basisbevilgning. Forskningsrådet har i ulik grad et rådgivende ansvar for disse instituttene.

I 2007 ble vedtak om tildeling av grunnbevilgning og SIP fattet av forskjellige organer i de ulike divisjoner i Forskningsrådet. I Divisjon for vitenskap og i Divisjon for store satsinger ble vedtak fattet av de respektive basisbevilgningsutvalgene. I Divisjon for innovasjon fattet divisjonsstyret vedtak etter innstilling fra administrasjonen.

Instituttene har ulik organisering. Opp gjennom årene har det skjedd ulike omorganiseringer og fristillinger i forhold til stat og forskningsråd. Per 31.12.2007 er 25 institutter organisert som stiftelser, 21 som aksjeselskaper, mens 11 institutter er statlige forvaltningsorgan.

Forskningsrådets arbeid med instituttsektoren har også i 2007 i stor grad konsentrert seg om oppfølging av St. meld. nr 20 (2004-2005) "Vilje til forskning" hvor Regjeringen foreslår at Norges forskningsråd skal utarbeide forslag til nytt finansierings- og tildelingsregime for basisbevilgningene til forskningsinstituttene og forslag til nye retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter.

Høsten 2006 la Forskningsrådet fram forslag til nytt basisfinansieringssystem for instituttsektoren. Forslaget er senere blitt behandlet i et statssekretærutvalg hvor de mest berørte departementene var representert. I st. prp. nr 1 (2007-2008) for Kunnskapsdepartementet ble prinsippene for det nye finansieringssystemet presentert. Kunnskapsdepartementet og Forskningsrådet har hatt et tett samarbeid om den videre utformingen av finansieringssystemet slik at det vil kunne implementeres i budsjettarbeidet for 2009.

Forskningsrådet arbeider også med forslag til nye retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter som tydeliggjør og styrker Forskningsrådets strategiske rolle og ansvar overfor instituttsektoren og regulerer hvilke institutter som omfattes av Retningslinjene til enhver tid. De nye retningslinjene som skal gjelde fra 2009, kan føre til endringer i hvilke institutter som omfattes av retningslinjene.

4 Nøkkeltall for forskningsinstituttene virksomhet i 2007

4.1 Struktur og organisering

De fleste norske forskningsinstitutter mottar basisbevilgning via Forskningsrådet. Noen institutter mottar basisbevilgning direkte fra et departement. Tabell 1 viser antall institutter som omfattes av Retningslinjene etter divisjonstilknytning i Forskningsrådet og hvordan de mottar basisbevilgning. For en fullstendig oversikt, vises til vedlegg 2 samt fotnote 3 i kapittel 3.1. Det framgår av tabell 1 at flest institutter er knyttet til Divisjon for innovasjon og Divisjon for vitenskap i Forskningsrådet.

Tabell 1: Institutter som omfattes av Retningslinjene etter divisjonstilknytning i Forskningsrådet og hvordan de mottar basisbevilgning. 2007

	Divisjon			Sum
	Innovasjon	Store satsinger	Vitenskap	
Basisbevilgning fra Forskningsrådet	22	7	19	49
Basisbevilgning fra departement	2		5	7
Mottar ikke basisbevilgning	1		1	2
Sum	25	7	25	57

I St. meld. nr 20 (2004-2005) ”Vilje til forskning” uttaler Regjeringen at som hovedprinsipp skal alle basisbevilgninger til forskningsinstitutter kanaliseres gjennom Forskningsrådet.

4.2 Instituttene økonomi

Samlede inntekter

Forskningsinstituttene hadde samlede driftsinntekter på 8,1 milliarder kroner i 2007. I tillegg hadde instituttene finansinntekter og ekstraordinære inntekter på til sammen 150 millioner kroner. Driftsinntektene økte med vel 740 millioner kroner fra 2006, noe som gir en økning på omlag 10 prosent. Instituttene har samlet hatt en nominell vekst i inntektene på 29 prosent siden 2003. Den største nominelle veksten i perioden fra 2003 har primærnæringsinstituttene hatt med 34 prosent, fulgt av miljø- og utviklingsinstituttene som har hatt en vekst på 31 prosent. Deretter kommer de teknisk-industrielle instituttene med 28 prosent og lavest de samfunnsvitenskapelige instituttene med 18 prosent vekst siden 2003.

De teknisk-industrielle instituttene er den klart største instituttgruppen og driftsinntektene ved disse instituttene utgjorde 50 prosent av instituttene totale driftsinntekter i 2007. Deretter følger primærnæringsinstituttene med 28 prosent, de samfunnsvitenskapelige instituttene med 13 prosent og miljø- og utviklingsinstituttene med 9 prosent av samlede driftsinntekter.

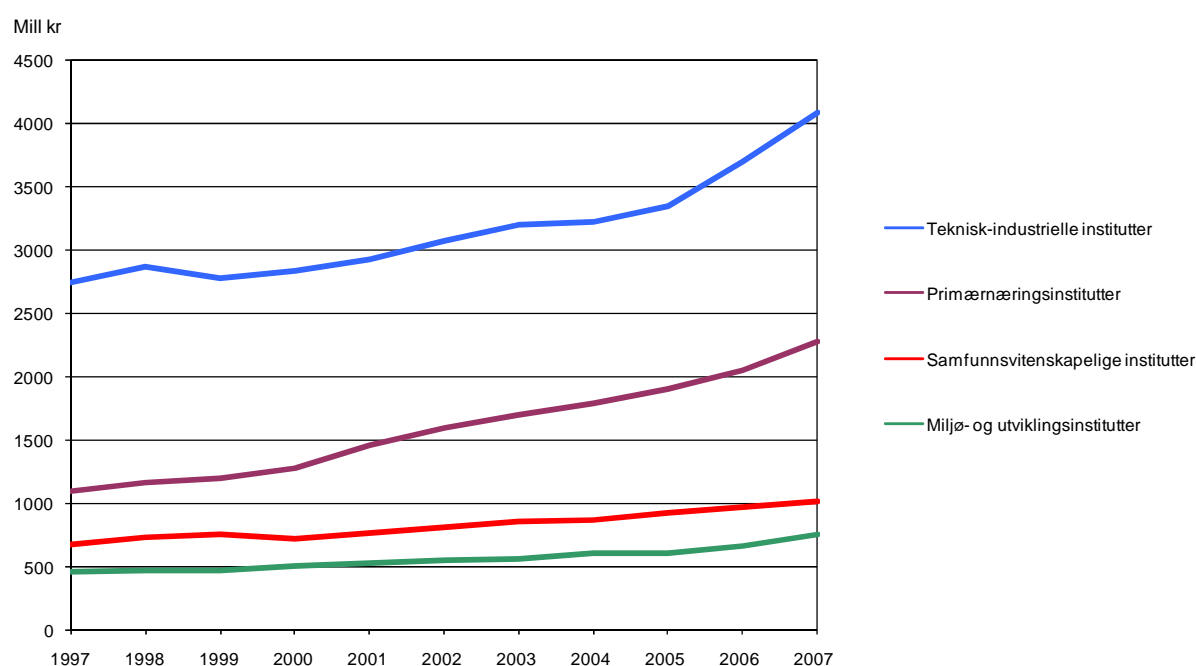
Tabell 2: Forskningsinstituttene sine inntekter* 1997-2007 etter instituttgruppe. Mill. kroner.**

Instituttgruppe	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Miljø- og utviklingsinstitutter	462	475	472	506	532	556	565	603	610	660	738
Primærnæringsinstitutter	1 089	1 153	1 196	1 270	1 454	1 585	1 696	1 787	1 892	2 039	2 271
Samfunnsvitenskapelige institutter	677	732	761	727	773	812	858	865	922	970	1 016
Teknisk-industrielle institutter	2 741	2 868	2 774	2 835	2 920	3 077	3 194	3 219	3 342	3 702	4 091
Totalt***	4 999	5 259	5 239	5 396	5 714	6 036	6 314	6 485	6 789	7 390	8 133

* Utenom finansinntekter og ekstraordinære inntekter, de samme instituttene inngår alle årene med utgangspunkt i siste års instituttpopulasjon

** Regnskapstallene for 2007 er basert på foreløpig regnskap

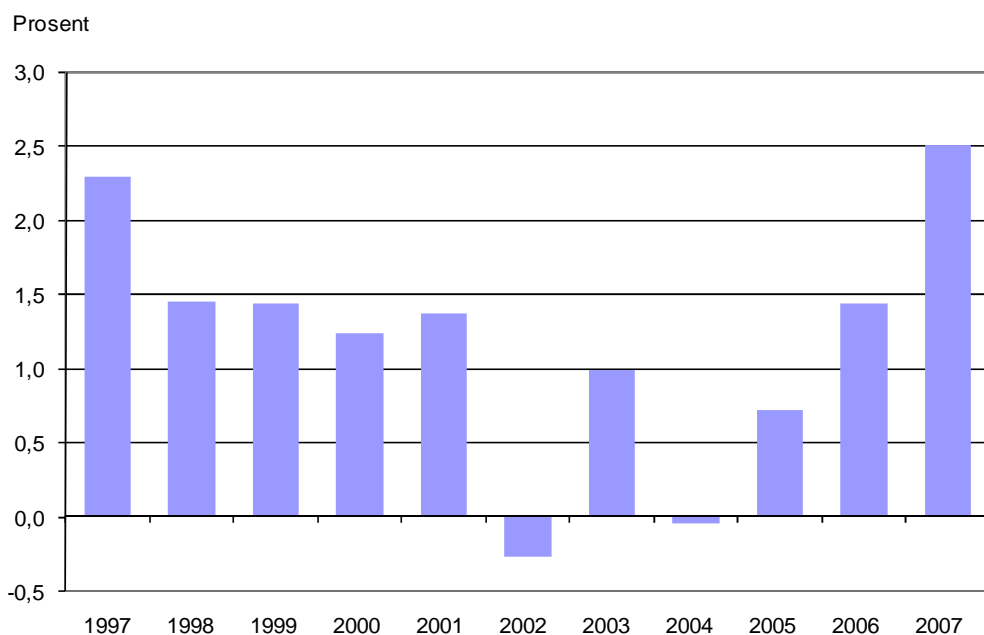
*** Totalen er korrigert for dobbeltføringer og inkluderer medisins- og helseinstituttene.

Figur 1: Forskningsinstituttene sine totale driftsinntekter etter område 1997-2007. Mill kr

Driftsresultat

Instituttene sine samlede driftsresultat var 202 millioner kroner i 2007. Driftsresultatet tilsvarer 2,5 prosent av instituttene sine totale driftsinntekter (figur 2) og resultatet er det beste instituttene har hatt siden 1997. Til sammenligning er dette resultatet målt i kroner nesten dobbelt så godt som fjorårets og ett prosentpoeng bedre målt som andel av driftsinntektene. To av instituttgruppene, primærnæringsinstituttene og miljø- og utviklingsinstituttene, hadde et svakt negativt resultat samlet sett. De teknisk-industrielle instituttene bidro særlig til det gode driftsresultatet med sine 198 millioner kroner (jf tabell 2 i vedlegg).

Figur 2: Instituttene samlede driftsresultat i prosent av totale driftsinntekter. 1997-2007*

* Driftsresultatene hvert år er basert på de respektive års instituttpopulasjon

Inntektsstruktur

Instituttene inntekter består av flere komponenter. Basisbevilgningen består av grunnbevilgning og strategiske instituttprogram (SIP). En del institutter utfører forvaltningsoppgaver, og har inntekter knyttet til dette. De øvrige driftsinntektene ved instituttene betegnes som bidrags- og oppdragsinntekter. Bidragsinntekter gjelder prosjekter der instituttet mottar støtte uten krav til leveranser (uten motytelse) ved avtale/kontraktsinngåelse. Med oppdragsfinansiert virksomhet forstås prosjekter instituttene utfører mot vederlag (betaling), med krav til leveranser (med motytelse) ved avtale/kontraktsinngåelse. I de fleste presentasjoner som vises i denne rapporten vil disse inntektene være slått sammen.

Basisbevilgning

I gjennomsnitt utgjorde grunnbevilgningen 9 prosent av instituttene samlede driftsinntekter i 2007. SIP-midlenes andel var 4 prosent, slik at basisbevilgningen i gjennomsnitt utgjorde 13 prosent. Det var forskjeller mellom de ulike instituttgruppene. Høyest andel basisbevilgning i forhold til totale driftsinntekter hadde de samfunnsvitenskapelige instituttene med 22 prosent, mens de teknisk-industrielle instituttene hadde den laveste basisbevilgningsandelen med 10 prosent.

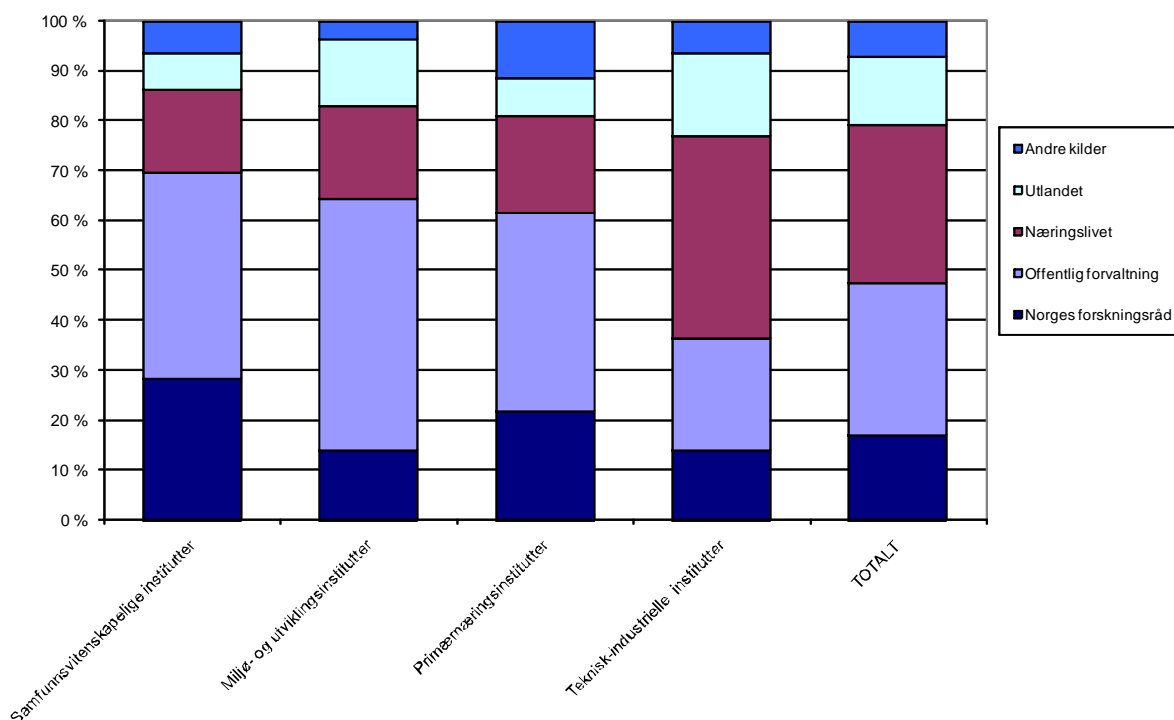
For instituttene samlet utgjorde basisbevilgningens andel av totale driftsinntekter 13 prosent i 2007. De foregående fire årene utgjorde den 14 prosent. Stabiliteten henger naturlig nok sammen med at basisbevilgningene relativt sett øker like mye som de øvrige inntektene. Innen instituttområdene er det høy grad av stabilitet og variasjonsbredden til basisbevilgningens andel av totale driftsinntektene er innenfor pluss minus ett prosentpoeng for alle områdene. Selv om basisbevilgningens andel av totale driftsinntekter for instituttene samlet ser ut til å ha vært stabile, er det store variasjoner innenfor instituttområdene og mellom de to komponentene; grunnbevilgning og strategisk instituttprogram (jf tabell 3 i vedlegg).

Inntekter til forvaltningsrettede oppgaver

Inntekter til forvaltningsrettede oppgaver er særlig utbredt ved primærnæringsinstituttene som mottar 85 prosent av disse midlene. Slike inntekter utgjorde 33 prosent av de totale driftsinntektene ved primærnæringsinstituttene i 2007. Midlene gis som tilskudd over statsbudsjettet til nasjonale forvaltningsrettede oppgaver direkte fra de respektive departementene som instituttene sorterer under. Midler til forvaltningsoppgaver utgjorde til sammen 10 prosent av instituttenes samlede driftsinntekter i 2007.

Driftsinntekter utenom basisfinansiering og forvaltningsinntekter

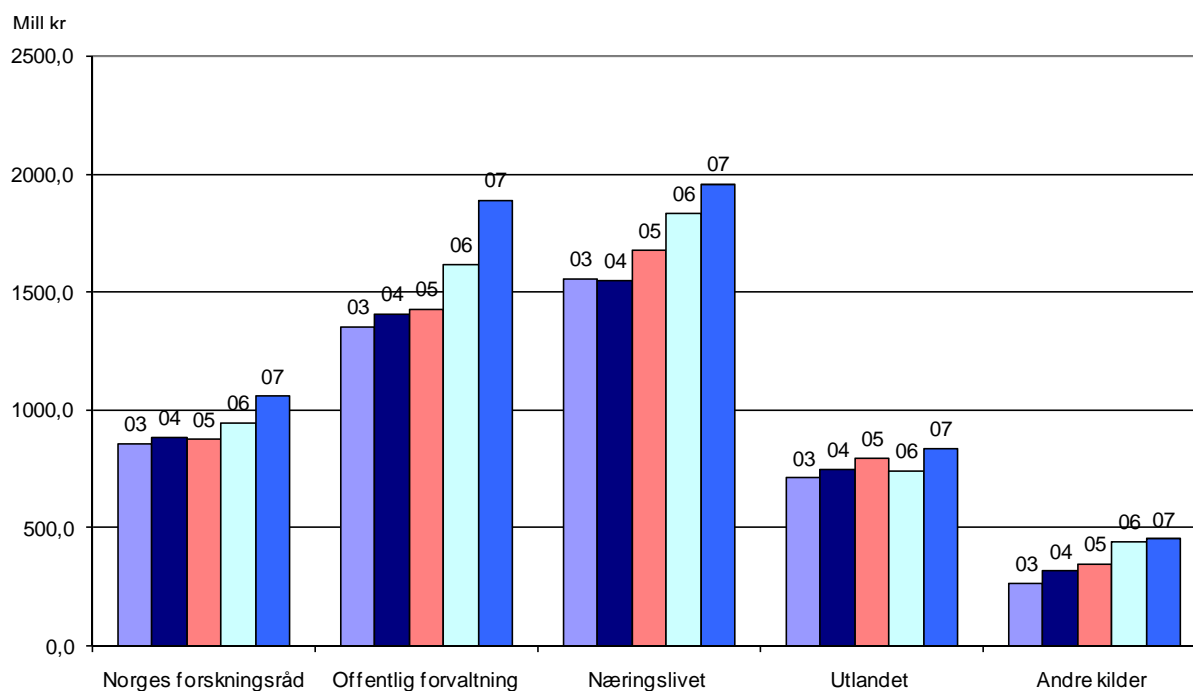
Driftsinntektene som omtales i dette avsnittet omfatter alle inntekter utenom basisbevilgninger og inntekter til forvaltningsoppgaver. Dessuten er ekstraordinære inntekter og finansinntekter holdt utenfor. Figuren viser den relative fordelingen av disse inntektene fordelt etter instituttgruppe i 2007.

Figur 3: Driftsinntekter utenom basisfinansiering og forvaltningsinntekter etter finansieringskilde fordelt på instituttgruppe i 2007. Prosent.

Prosjekttildelinger fra Forskningsrådet og oppdragsmidler fra offentlig forvaltning summeres som offentlige midler. I sum utgjorde den offentlige finansieringen 48 prosent av driftsinntektene utenom inntekter til forvaltningsoppgaver og basisfinansiering i 2007. Høyest andel offentlige midler var det ved de samfunnsvitenskapelige instituttene med 70 prosent. Andelen var noe lavere ved miljø- og utviklingsinstituttene med 64 prosent. Tilsvarende andeler for primær- og de teknisk-industrielle instituttene var henholdsvis 62 og 36 prosent.

Ser man instituttene under ett sto Forskningsrådet for 17 prosent, mens andre offentlige kilder finansierte 29 prosent. Norsk næringsliv finansierte nærmere en tredjedel av oppdragene til instituttene, 13 prosent av inntektene kom fra utlandet, hovedsakelig utenlandsk næringsliv, mens 7 prosent ble finansiert av "andre innenlandske kilder".

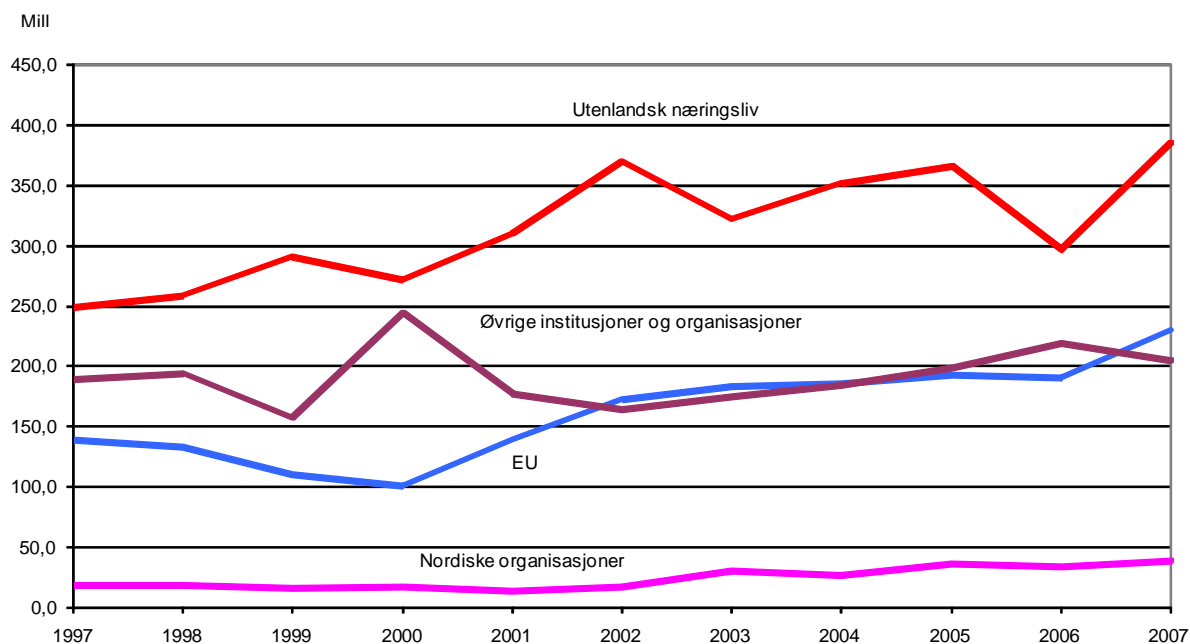

Figur 4: Driftsinntekter utenom basisbevilgning og forvaltningsinntekter etter finansieringskilde 2003-2007. Mill. kroner

Fordelingen mellom ulike kategorier oppdragsgivere har endret seg lite i perioden. Figur 4 viser driftsinntektene utenom basisbevilgning og forvaltningsinntekter i perioden 2003-2007 for instituttene samlet. Inntektene fra offentlig forvaltning har økt mest, og utgjorde vel 1,8 milliarder kroner i 2007. Inntektene fra Forskningsrådet har økt fra 860 millioner kroner i 2003 til over 1 100 millioner kroner i 2007. Det er likevel næringslivet som var den største oppdragsgiveren samlet sett for instituttene i 2007, som det for øvrig også har vært gjennom hele perioden. Etter en svak nedgang i inntektene fra næringslivet i begynnelsen av perioden, har næringslivsinntektene økt med 110-170 millioner årlig de siste tre årene. Samlet finansiering fra næringslivet utgjorde nærmere 2 milliarder kroner i 2007. De teknisk-industrielle instituttene sto for tre firedeler av oppdragsinntektene fra næringslivet.

Inntekter fra utlandet

Figur 5 gir et mer detaljert bilde av hvordan inntektene fra utlandet har utviklet seg i tidsrommet 1997 til 2007. Inntektene fra utenlandsk næringsliv gikk ned fra 2005 til 2006, men har økt igjen det siste året og utgjorde til sammen 385 millioner kroner i 2007. Dette er den høyeste summen fra utlandet i rapporteringsperioden. Mens oppdragsmidler fra utenlandsk næringsliv svinger fra år til år, har midlene som kommer fra organisasjoner hatt en mer jevn utvikling – i alle fall når man ser på siste halvdel av perioden. Inntekter fra EU-institusjoner økte siste året med nærmere 40 millioner kroner og utgjorde om lag 230 millioner i 2007. Inntektene fra 'øvrige institusjoner og organisasjoner' som omfatter internasjonale organisasjoner, utenlandske læresteder og forskningsinstitutter har vist en jevn vekst siste del av perioden, men gikk noe ned fra 2006 til 2007 og utgjorde samlet ca 205 millioner kroner i 2007. Oppdrag fra Nordiske organisasjoner har vært stabil i hele perioden og utgjorde 39 millioner kroner i 2007.

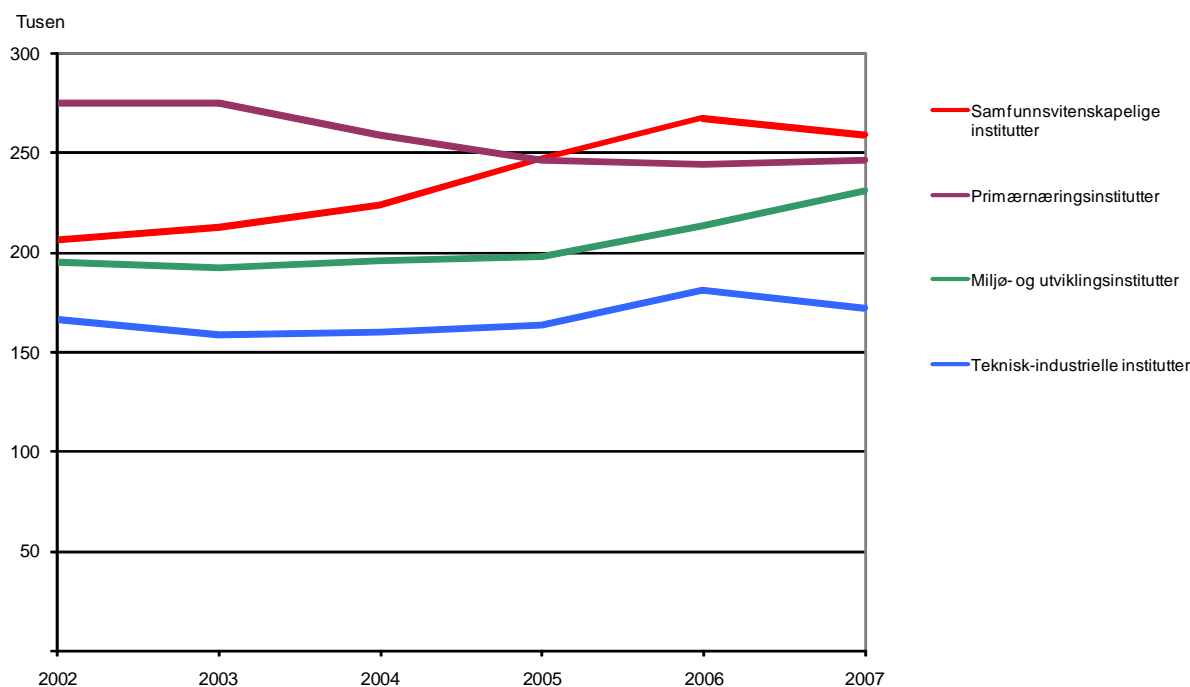

Figur 5: Inntekter fra utlandet 1997-2007. Mill. kroner.

Inntekter per årsverk

I gjennomsnitt hadde forskningsinstituttene om lag 1 124 000 kroner i inntekter per årsverk i 2007, en økning på 70 000 kroner fra året før. Inntekten per årsverk var høyest ved de teknisk-industrielle instituttene (1 246 000 kroner) og lavest ved de samfunnsvitenskapelige instituttene (971 000 kroner).

Instituttene hadde gjennomsnittlig 1 739 000 kroner i inntekt per årsverk utført av forskere eller annet faglig personale (forskerårsverk), en økning på 69 000 kroner per forskerårsverk fra 2006. Inntekten per forskerårsverk var høyest ved primærnæringsinstituttene (2 168 000 kroner), mens den var lavest ved de samfunnsvitenskapelige instituttene (1 187 000 kroner). Som vi vil komme tilbake til, økte antall årsverk betydelig ved instituttene fra 2006 til 2007, noe som forklarer at ikke inntektene per årsverk økte mer.

Figur 6: Basisbevilgning per årsverk utført av forskere og annet faglig personale, etter instituttgruppe. 2002-2007.

Figur 6 viser basisbevilgning målt per forskerårsverk etter instituttgruppe i perioden 2002 til 2007. Figuren viser at primærnæringsinstituttene har fått redusert basisbevilgning per forskerårsverk. Miljø- og utviklingsinstituttene og de teknisk-industrielle instituttene lå på samme nivå fram til 2005. Siden har basisbevilgning per forskerårsverk økt ved miljø og utviklingsinstituttene, mens ved de teknisk-industrielle instituttene har basisbevilgning per forskerårsverk økt fra 2005 til 2006, men fikk en reduksjon siste år. De samfunnsvitenskapelige instituttene hadde økende basisbevilgning fram til 2006, mens det var en reduksjon fra 2006 til 2007. De samfunnsvitenskapelige instituttene er likevel instituttgruppen med høyest basisbevilgning per forskerårsverk i 2007 hvor den utgjør 259 000 kroner.

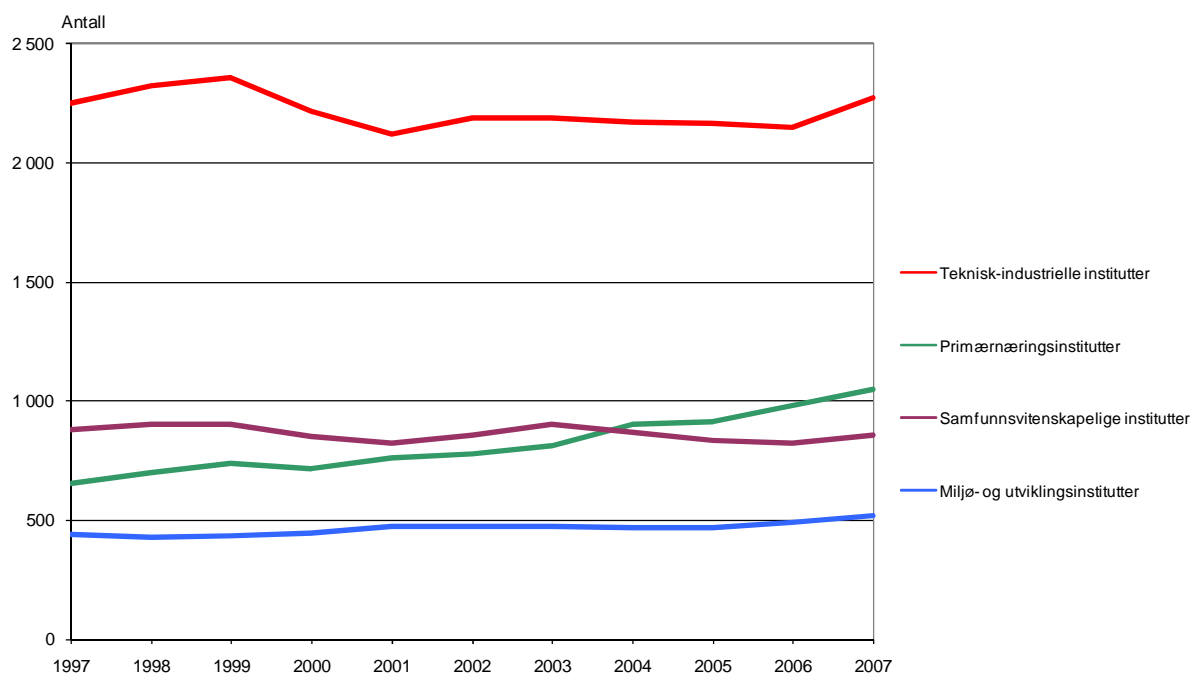
For flere opplysninger om økonomien ved instituttene vises det til tabellene 2 til 6 i vedlegget.

4.3 Personale

Årsverk

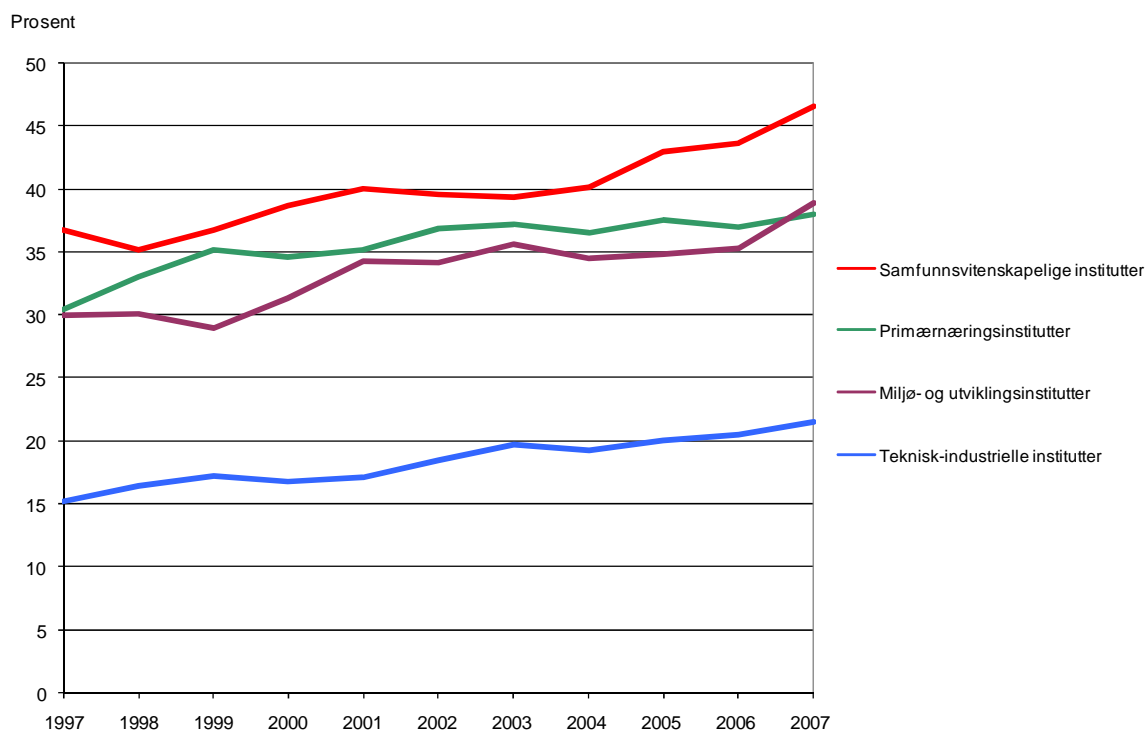
Det ble utført i alt 7 237 årsverk ved instituttene i 2007. Dette var 236 flere årsverk enn i 2006. Siden 2003 har antall årsverk bare økt med ca 40 årsverk. Dette innebærer derfor at det totale antallet årsverk har holdt seg stabil til tross for årlige svingninger. 2 756 av årsverkene eller 38 prosent ble utført av kvinner. Kvinneandelen var den samme som året før, men to prosentpoeng høyere enn de to foregående årene.

4 678 årsverk ble utført av forskere og annet faglig personale, en vekst på 259 årsverk fra året før. Andelen forskerårsverk har samlet sett økt gjennom femårsperioden og utgjør 65 prosent i 2007. Det er stor variasjon mellom instituttgruppene. De samfunnsvitenskapelige instituttene har høyest andel med 82 prosent, mens primærnæringsinstituttene ligger lavest med 48 prosent forskerandel.

Figur 7: Antall årsverk utført av forskere og annet faglig personale etter instituttgruppe. 1997-2007.

Figur 7 viser antall forskerårsverk ved de ulike instituttgruppene fra 1997 til 2007. Alle instituttgruppene har hatt vekst i antall forskerårsverk det siste året. Ser man på hele rapporteringsperioden, har primærnæringsinstituttene hatt den største relative økningen i antall forskerårsverk med en jevn vekst i hele perioden. De teknisk-industrielle instituttene hadde en reduksjon i forskerårsverkene fra 1999 til 2001, siden har antall forskerårsverk holdt seg stabilt før det kom en økning siste år. Årsverksinnsatsen for de samfunnsvitenskapelige instituttene og miljø- og utviklingsinstituttene har vært forholdsvis stabil i perioden.

Figur 8: Årsverk utført av kvinnelige forskere og annet faglig personale i prosent av totale årsverk utført av forskere og annet faglig personale, etter instituttgruppe. 1997-2007.

Til sammen ble 31,5 prosent av forskerårsverkene i 2007 utført av kvinner. Dette er en økning på et ett og et halvt prosentpoeng i forhold til 2006. I 1997 var kvinneandelen under 24 prosent. Kvinneandelen er langt lavere ved de teknisk-industrielle instituttene (22 prosent) enn den er ved de tre øvrige instituttgruppene hvor andelen varierer fra ca. 38 prosent ved miljøinstituttene og primærnæringsinstituttene til 47 prosent ved de samfunnsvitenskapelige instituttene. Sammenlignet med 1997 har det vært en betydelig økning i forskerårsverk utført av kvinner innen samtlige instituttgrupper, fra 6 prosentpoeng økning ved de teknisk-industrielle instituttene til 10 prosentpoeng ved de samfunnsvitenskapelige instituttene.

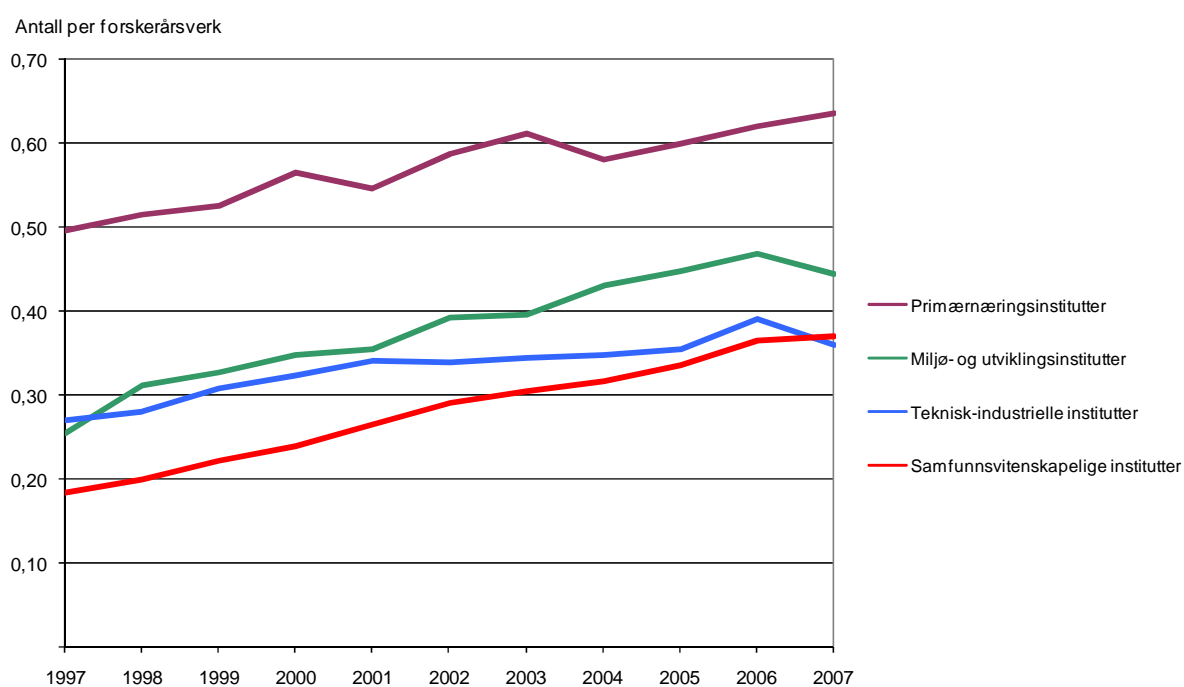
Mobilitet

Mobiliteten mellom instituttene og næringslivet, universitets- og høyskolesektoren og andre forskningsinstitutter ga en netto tilvekst til instituttene på 55 forskere i 2007. Instituttene rekrutterte 366 forskere og avga 311. De nyansatte forskerne ble i hovedsak rekruttert fra næringslivet (163 forskere) og fra universiteter og høyskoler (127 forskere), mens mer enn halvparten (186 forskere) av de som sluttet gikk over til næringslivet (jf vedleggstabell 9). I tillegg til mobilitet mellom disse tre sektorene, er det også mobilitet mellom instituttene og offentlig og privat sektor, utlandet, nyutdannede og avgang pga aldersgrense. For denne type mobilitet henvises det til de områdevis rapportene (tabell 13 i disse). Totalt har alle instituttgruppene hatt en netto tilgang av personale i 2007, størst blant de teknisk industrielle instituttene og minst blant primærnæringsinstituttene. Mens disse to instituttgruppene har stor utveksling med næringslivet, har de samfunnsvitenskapelige instituttene og miljøinstituttene betydelig utveksling med offentlig virksomhet.

Ansatte med doktorgrad

Antall ansatte med doktorgrad har steget jevnt hvert år siden 1997. Mens det i 1997 var 1 215 ansatte med doktorgrad hadde antallet økt til 2 037 i 2007. Ansatte med doktorgrad målt som andel av årsverk utført av forskere og annet faglig personale har også økt betydelig i perioden (jf figur 9). Det var 0,29 ansatte med doktorgrad per forskerårsverk i 1997, mens tilsvarende forholdstall var steget til 0,44 i 2007. De teknisk-industrielle instituttene og miljø- og utviklingsinstituttene hadde en liten nedgang i andel ansatte med doktorgrad i 2007. Den høyeste andelen ansatte med doktorgrad per forskerårsverk i 2007 hadde primærnæringsinstituttene med 0,64. Det laveste forholdstallet hadde de teknisk-industrielle instituttene med 0,36.

I 2007 var 31 prosent av de ansatte med doktorgrad kvinner. Den høyeste kvinneandelen blant ansatte med doktorgrad hadde de samfunnsvitenskapelige instituttene med 45 prosent. Lavest var andelen ved de teknisk-industrielle instituttene med 21 prosent.

Figur 9: Antall ansatte med doktorgrad per årsverk utført av forskere og annet faglig personale etter instituttgruppe. 1997-2007.

Til sammen arbeidet 625 personer med en doktorgrad ved instituttene i 2007. Dette var 50 færre enn i 2006, men vi må ta forbehold om at rapporteringen på dette punktet er noe endret og kan gi opphav til feil. Antallet som arbeider med en doktorgrad ved instituttene har for øvrig vært ganske stabilt de siste årene. I 2007 var det i alt 625 doktorgradsstipendiater med arbeidsplass ved instituttene. Av disse var 44 prosent kvinner.

For flere opplysninger om personalet ved instituttene vises det til tabellene 7 til 10 i vedlegget.

4.4 Resultater

Doktorgrader og forskerutdanning

Det ble avlagt 115 doktorgrader i 2007 der instituttene hadde bidratt med veiledning. Antallet har ligget relativt stabilt de siste årene. 37 prosent av doktorgradene der instituttene hadde veiledningsforhold ble avlagt av kvinner. De teknisk-industrielle instituttene bidro med veiledning til flest doktorgrader (49).

I 2007 avla 129 av instituttene egne ansatte doktorgrad, 26 flere enn året før. Kvinner stod for 40 prosent av disputasene. I alt 46 av doktorgradene ble avlagt ved de teknisk-industrielle instituttene, 40 ved både primærnæringsinstituttene og ved de samfunnsvitenskapelige instituttene, og 7 ved miljø- og utviklingsinstituttene.

Publisering og formidling

Det ble til sammen publisert 2 202 vitenskapelige artikler i serier eller periodika med fagfelle vurdering i 2007. I tillegg publiserte instituttene 505 vitenskapelige artikler i antologier og 103 vitenskapelige monografier (jf tabell 11 i vedlegg). Antall publiserte artikler i 2007 var vesentlige høyere enn i 2006 da det ble publisert 2007 vitenskapelige artikler.

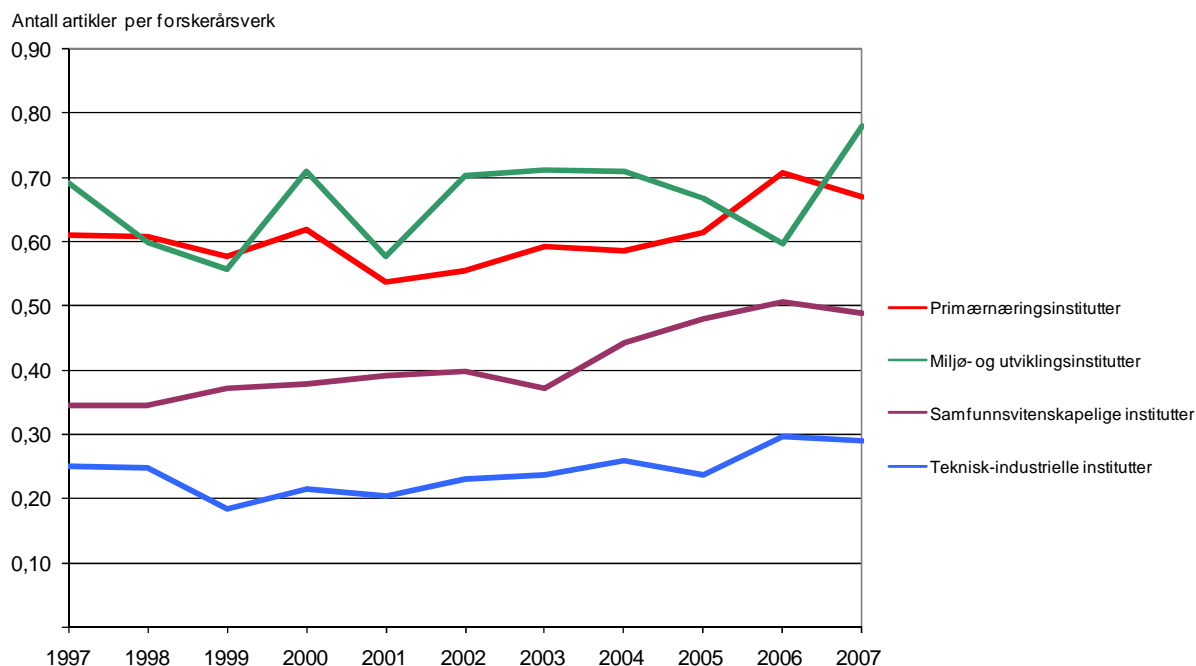
Tabell 3: Antall artikler publisert i tidsskrifter med fagfelle vurdering 1997- 2007 etter instituttgruppe.

Instituttgruppe	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Miljø- og utviklingsinstitutter	294	275	268	293	264	260	278	272	287	346	402
Primærnæringsinstitutter	454	420	412	509	438	549	577	641	610	587	707
Samfunnsvitenskapelige institutter	307	308	340	339	323	341	335	384	396	417	420
Teknisk-industrielle institutter	564	577	433	475	430	504	520	561	515	637	648
Totalt ¹⁾	1622	1588	1482	1629	1474	1659	1727	1864	1827	2007	2202

¹⁾ Totalen er korrigert for dobbeltføringer og inkluderer også medisin- og helseinstitutter.

I 2007 ble det publisert flest vitenskapelige artikler ved primærnæringsinstituttene (707) etterfulgt av de teknisk-industrielle instituttene (648). Sett i forhold til antall forskerårsverk var publiseringshyppigheten høyest ved miljø- og utviklingsinstituttene (0,78 artikler per forskerårsverk). Primærnæringsinstituttene publiserte 0,67 artikler per forskerårsverk, samfunnsvitenskapelige institutter hadde 0,49 artikler per forskerårsverk, mens de teknisk-industrielle instituttene publiserte 0,29 artikler per forskerårsverk (figur 10).

Som figuren viser svinger denne indikatoren fra år til år for de enkelte instituttgruppene. I 2006 ble det innført en ny klassifisering av de vitenskapelige publiseringen (jf tabell 11 i vedlegg) noe som kan ha bidratt til et lite brudd i tidsserien.

Figur 10: Antall artikler i tidsskrifter med fagfelleevaluering per årsverk utført av forskere og annet faglig personale, etter instituttgruppe. 1997-2007.

Instituttene utga 108 fagbøker, lærebøker og andre selvstendige bokutgivelser i 2007. Dette var 36 færre utgivelser enn i 2006. Antall publiserte kapitler og artikler i bøker, lærebøker, allmenntidsskrifter med mer utgjorde omlag 1 550 i 2007, en nedgang på 280 bidrag fra 2006.

Instituttene produserte nesten 7 400 rapporter i 2007, 600 færre enn året før. Om lag 55 prosent var rapporter direkte til oppdragsgivere, 36 prosent var rapporter i egne rapportserier, mens 8 prosent gjaldt rapporter i eksterne rapportserier. Antall rapporter utgjorde vel 9 500 da nøkkeltallinnhentingen startet i 1997, og rapportutgivelser har vist en fallende utvikling hvert år siden.

Nyetableringer, patenter og lisenser

Instituttens virksomhet gir også resultater i form av nyetableringer, patenter og lisenser. I 2007 ble det rapportert 11 nyetableringer med utgangspunkt i instituttens forskningsresultater, to flere enn i 2006. Fire av nyetableringene var ved de teknisk-industrielle instituttene. Tidligere år har også det store flertallet av nyetableringer hatt utspring i de teknisk-industrielle instituttene.

Det ble søkt om i alt 57 patenter i 2007, herav 18 i Norge. Patentsøknadene kom i hovedsak fra de teknisk-industrielle instituttene, men også noen fra primærnæringsinstituttene. Instituttene fikk meddelt 14 patenter i 2007.

Det ble solgt 294 nye lisenser i 2007 og de samlede lisensinntektene var på om nesten 10 millioner kroner. Dette var 225 flere lisenser og nesten det dobbelte i lisensinntekter i forhold til 2006. De teknisk-industrielle instituttene står for flesteparten av de solgte lisenser og lisensinntektene.

4.5 Samarbeid nasjonalt og internasjonalt

Nasjonalt samarbeid

Instituttene samarbeider på flere områder med andre forskningsinstitusjoner. Blant samarbeidsformene er bruk av bistillinger, og at forskere for en periode har arbeidsplass ved en annen institusjon. Data om bruk av bistillinger og arbeidsplass ved andre institusjoner finnes i tabell 14 og 15 i tabellvedleggene i de områdevisse rapportene.

Ved siden av å tilby arbeidsplass for stipendiater, tilbyr også mange institutter arbeidsplass for hovedfags- og diplomstudenter. I 2007 hadde 424 studenter arbeidsplass ved instituttene, omtrent like mange kvinner som menn. Det var flest studenter ved de teknisk-industrielle instituttene (191) og primærnæringsinstituttene (129).

Forskere ved instituttene bidrar også med veiledning til hovedfags- og doktorgradskandidater. I 2007 var 646 forskere engasjert i slik veiledning. 30 prosent av veilederne var kvinner. Det var flest veiledere ved de teknisk-industrielle instituttene (189) og primærnæringsinstituttene (219). Sett i forhold til utførte forskerårsverk, var veiledningshyppigheten størst ved primærnæringsinstituttene.

Internasjonalt samarbeid

I 2007 var det 148 gjesteforskere ved instituttene som hadde opphold av 2 måneders varighet eller mer. Forskere som holder gjesteforelesninger eller deltar på kortere seminarer og lignende telles ikke med. Gjesteforskerne oppholdt seg til sammen 756 måneder ved instituttene, noe som gir en gjennomsnittlig lengde på oppholdene på 5,1 måneder. Til sammen kom mer enn halvparten av gjesteforskerne fra europeisk land, 15 prosent kom fra Nord-Amerika, 17 prosent kom fra Asia mens de resterende 7 prosent av utenlandsforskerne kom fra øvrige deler av verden (Oseania, Afrika eller Sør-Amerika). 60 prosent av gjesteforskerne i 2007 hadde opphold ved de teknisk-industrielle instituttene.

I 2007 hadde 115 av de instituttansatte forskningsopphold i andre land av mer enn 2 måneders varighet. Til sammen varte oppholdene 548 måneder. Hvert opphold varte i gjennomsnitt i 4,8 måneder. De fleste utenlandsoppholdene, 42 prosent, gikk til USA og Canada, en tredel reiste til et europeisk land, 12 dro til Asia mens de resterende 12 dro til Oseania, Afrika eller Sør-Amerika. Det var flest forskere ved de teknisk-industrielle instituttene (53 personer) og primærnæringsinstituttene (33 personer) som hadde utenlandsopphold i 2007.

For flere opplysninger om instituttens samarbeidsrelasjoner vises det til tabellene 13 og 14 i vedlegget.

4.6 Prosjektstørrelse

Samlet arbeidet instituttene med nesten 20 000 prosjekter i 2007 (jf tabell 15 i vedlegg). Antall rapporterte prosjekter var dermed ca 1 000 flere enn fjoråret. Prosjektporteføljen hadde et samlet volum på nesten 7,5 milliarder kroner. Nesten halvparten av prosjektene (46 prosent) hadde en ramme på inntil 0,1 millioner kroner, men disse prosjektene utgjorde på sin side bare 5 prosent av totalvolumet målt i kroner. Noe under en tredjedel (31 prosent) av prosjektene hadde en ramme på mellom 0,1 og 0,5 millioner kroner, og disse utgjorde 17 prosent av volumet. Prosjekter i størrelsen 0,5 – 2 millioner utgjorde 16 prosent av antall prosjekter, men sto for om lag en tredjedel (30 prosent) av volumet. Sju prosent av prosjektene var større enn 2 millioner kroner og i volum utgjorde disse 48 prosent av prosjektenes samlede volum. Den relative fordelingen på størrelseskategorier har vist en del variasjoner fra år til år, men det kan se ut til at instituttene med tiden har fått færre av de minste prosjektene og flere større prosjekter.

Prosjektporteføljen varierer for de ulike instituttgruppene. Andelen prosjekter med en ramme på inntil 0,1 millioner er størst blant de teknisk-industrielle instituttene (54 prosent) og lavest blant de samfunnsvitenskapelige instituttene (29 prosent). Ser vi på andelen prosjekter med en ramme på inntil 0,5 millioner er forskjellene mindre. Ytterpunktene er de teknisk-industrielle instituttene med 80 prosent og de samfunnsvitenskapelige med 69 prosent.

Vedlegg 1

Medisin- og helseinstitutter

SINTEF Helse

Instituttets hovedformål

SINTEF Helse skal fremme forskning og utvikling for helsesektoren i tett samarbeid med brukere av helsetjenester, helsesektoren, næringslivet og relevante universitets- og høyskolemiljøer. Brukerens opplevelse av egen situasjon og av helsetjenestene skal stå sentralt i arbeidet.

Instituttet skal styrke forskning, undervisning og forskningsformidling, yte tjenester til offentlig forvaltning, samt styrke næringslivets konkurransevne ved å bidra til industriell virksomhet og innovasjon.

Hovedområder og viktige resultater

SINTEF Helse organiserer forskningsaktivitetene rundt tre områder: medisinsk teknologi, helsetjenesteforskning, forebyggende helsearbeid. Internasjonal forskning er en økende del av alle tre områder.

Andelen oppdrag for departement, direktorat og helseforetak synker, og utgjorde i 2007 omtrent halvparten av prosjektinntektene. Statsbudsjettet 2008 refererer til SINTEF Helse som kunnskapskilde 40 ganger i budsjettene for HOD, BLD og AID. Andelen prosjekter for Norges forskningsråd og industri og næringsliv vokser, og utgjør nå over en tredel av inntektene. Den internasjonale forskningsaktiviteten øker også, både i Europa og resten av verden. Instituttet deltar i mange søknader til EUs rammeprogram, og har fått tilslag på prosjekter i programmene for helse, transport, materialer og IKT.

Medisinsk teknologi

SINTEF Helse har som målsetting å utvikle metoder og teknologi for bedre diagnostikk og behandling. Instituttet driver også med innovasjon og klinisk forskning i samarbeid med virkemiddelapparat, Innovasjon Norge, SHDir, Helseforetak, industri, universitet og sykehus. Forskere med teknologisk kompetanse innen bildestyrt behandling, nanoteknologi og IKT arbeider tett med innovasjonsrådgivere og medisinsk personell. I 2007 har instituttet utviklet samarbeidet med NTNU, St Olavs Hospital og industri innen SFien MILab, der postdoc og PhD-prosjekt er initiert innen multimodal imaging og elastisitetdiagnostikk med ultralyd på pasienter med abdominale aorta aneurysmer. Gjennom samarbeidet i Kompetansesenteret for 3D Ultralyd og Fremtidens Operasjonsrom har man deltatt i flere internasjonale og nasjonale konferanser. Instituttet deltar aktivt i utviklingen av en svelgbar robotkapsel for diagnoser av mage og tarm i EU prosjektet VECTOR. Av internasjonal aktivitet kan også nevnes samarbeid med St Olavs Hospital og medisinsk teknologiske miljøer/industri i USA omkring uttesting av en nevrestimulator som hemmer sultfølelsen for ekstremt overvektige.

Helsetjenesteforskning

Helsetjenesteforskningsmiljøet i SINTEF Helse er et flerfaglig forskningsmiljø som leverer forskningsbasert kunnskap som omfatter helseøkonomiske analyser, analyser av tilbud og tilgang til helse- og rehabiliteringstjenester, analyser av medisinsk praksis og kvalitet, modeller for planlegging og drift av helseinstitusjoner, analyser og evaluering av organisasjon og ledelse samt individorientert helsetjenesteforskning. Miljøet har en betydelig internasjonal orientering og aktivitet. I 2007 har aktiviteten blant annet omfattet SAMDATA Sektorrapporter for somatisk spesialisthelsetjeneste, det psykiske helsevernet og rusbehandling. To av instituttets medarbeidere har vært engasjert som sekretariatsleder og medarbeider i arbeidet med NOU 2008:2 Fordeling av

inntekter mellom regionale helseforetak. Mange oppdrag er knyttet til Opptappingsplanen for psykisk helsevern. Blant disse er en evaluering av kommunenes lavterskeltilbud til rusmiddelmissbrukere som viser at slike tilbud er en inngangsport til ordinært hjelpeapparat. Instituttet har levert en rapport som viser at tilbudet om helse- og sosialtjenester ikke fungerer godt nok for personer med nedsatt funksjonsevne.

Forebyggende helsearbeid

Forebyggende helsearbeid har som mål å bidra til bedre helse og livskvalitet gjennom en flerfaglig tilnærming. Forskningen omfatter kartlegging, analyser, utvikling og implementering av tiltak og effektevaluering. I 2007 har man fokusert på forskning av faktorer som henger sammen med sykefravær og deltagelse i arbeidslivet. På tiltakssiden har man fokusert på fysisk aktivitet for innvandrerkvinner og astmatikere. Arbeidet har vært rettet mot bransjer som er særlig utsatte med hensyn til sykefravær og skader, slike som helsevesenet og offshore virksomhet. Det har også vært fokusert på spesielt sårbare grupper. Det er en bred faglig aktivitet på kols gjennom vitenskapelig publisering, formidling på konferanser og seminarer. Instituttet har inngått et femårig strategisk samarbeid med Innomed om behovsrevet innovasjon i helsesektoren. Dette arbeidet er også knyttet opp mot NICE og en SFI. Her arbeider man med å utvikle gode prosedyrer og produkter som kan bidra til bedre livskvalitet og behandlingstilbud for de som er rammet av de store folkesykdommene. I det nyetablerte Geminisenteret for medisinsk mikrobiologi samarbeider instituttet med NTNU og St.Olavs hospital om forebygging av infeksjoner. Man planlegger å gjennomføre flere intervensjoner med evaluering av effekt for å kunne dokumentere virkningen av de tiltak som blir tatt i bruk.

Internasjonal forskning

Den internasjonale forskningsaktiviteten øker innen alle de tre forskningsområdene. SINTEF Helse deltar i tre prosjekter i EUs 7. rammeprogram. Instituttet er koordinator for MEDIMATE, som handler om tilgjengelighet til transporttjenester. NoTeReFiGa er et SmartWear-prosjekt som handler om nanoteknologi ved temperaturregulering av tekstiler og bekledning. EQUITABLE handler om tilgang til og kvalitet på helsetjenester for funksjonshemmede og andre utsatte grupper i Sudan, Malawi, Namibia og Sør-Afrika. I tillegg deltar instituttet på flere prosjekter i EUs 6. rammeprogram, blant annet innen medisinsk teknologi, epidemiologi og psykisk helse. I Forskningsrådets GlobVac-program har SINTEF Helse to prosjekter. Det ene handler om bruk av ufaglærte helsearbeidere til vaksinasjon i land med få helsearbeidere. Det andre ser på kunnskap og holdninger til hiv og aids blant funksjonshemmede i Sør-Afrika. Sammen med Econ og partnere i Danmark og Sverige har Arbeidsfysiologi fått innvilget et større metodeutviklingsprosjekt i behovsrevet innovasjon i helsesektoren. Prosjektet finansieres av Nordic Innovation Centre. Helsetjenestemiljøet har etablert kontakter med forskningsmiljøer i Polen, Romania og Bulgaria, og har levert felles søknader om prosjektfinansiering gjennom EØS-fond.

Høydepunkter

Robotpille på jakt etter kreft i tarmen

Mikro- og nanoteknologi får stadig større betydning for diagnostisering og behandling av sykdommer. SINTEF Helse og SINTEF IKT deltar i utviklingen av VECTOR, en robotkapsel som skal undersøke fare for kreft i mage og tarm. Kapselen er på størrelse med en tranpille. Den svelges gjennom munnen, og på sin vei gjennom spiserør, mage og tarm sender den videobilder og måleresultater til en datamaskin. Pillen henter også vevsprøver.

Kapselen vil gjøre det enklere å oppdage for eksempel tynntarmskreft tidlig. Mens spiserør og tykktarm kan saumfares med instrumenter på slanger som føres inn i pasienten, kan ikke

tynntarmen undersøkes slik. Kapselen, derimot, vil gi direkte visualisering, informasjon fra sensorer og vevsprøver. Alt dette gir mer presise diagnoser og gjør det mulig å se hvilke prosesser som foregår i tarmveggen uten å måtte operere. SINTEF utvikler navigasjonssystemet som brukes ved manøvrering av kapselen, og pillens ultralydsensorer.

VECTOR er et fireårig forskningsprosjekt finansiert gjennom EUs 6. rammeprogram med 19 partnere fra industri og forskningsinstitutter.

Styringsinformasjon om spesialisthelsetjenesten

Helsemyndighetene trenger informasjon om hvordan helsetjenestene fungerer for å kunne planlegge og forbedre helsetilbudet til befolkningen. SINTEF Helse har i en årrekke hatt ansvaret for SAMDATA, som har som mål å utvikle, analysere og publisere bearbejdede og sammenlignbare styringsindikatorer for spesialisthelsetjenesten. SAMDATA brukes av sentrale myndigheter, helseforetak og forskningsinstitusjoner for å følge utviklingen i bruk av tjenester, ressursinnsats og produktivitet, og den er en viktig kunnskapskilde til Helse- og omsorgsdepartementets del av Statsbudsjettet. SAMDATA utvikler og presenterer styringsdata for helsesektoren. Det presenteres sammenlignbar statistikk og analyser for spesialisthelsetjenesten, slik at grunnlaget for styring, planlegging, evaluering og forskning kan bedres. SAMDATA består av en årlig nøkkeltallsrapport og sektorrappporter for somatisk sektor, psykisk helsevern og rus. I tillegg utarbeides egne analyserapporter knyttet til utvalgte tema. Rapportene belyser hvordan spesialisthelsetjenesten fungerer, sett i forhold til hovedmålene for helsepolitikken.

SAMDATA – Styringsinformasjon innen spesialisthelsetjenesten, gjøres på oppdrag fra Sosial- og helsedirektoratet.

Vi mangler kunnskap om sykefravær

Redusert sykefravær er et av målene med IA-avtalen om inkluderende arbeidsliv. Norge har forsket for lite på sykefravær til at vi kan vite om hvilke tiltak som vil virke, viser en litteraturstudie gjennomført av SINTEF Helse. SINTEF Helse har gjort en litteraturgjennomgang av ny forskning om utviklingen av sykefravær. Forskingen viser at sykefraværet er relatert til helse, men også konjunkturer, økonomiske incentiver, kjønnsforskjeller, arbeidsmiljø og livsstil. Endringer i sykelønnsordningen er ett av tiltakene som foreslås for å redusere sykefraværet. Ennå er det forsket for lite på sykefravær i Norge til at det går an å forutsi konsekvensene av slike tiltak. Litteraturgjennomgangen viser at økt arbeidsgiverbetaling i noen tilfeller kan redusere fravær dersom forhold på arbeidsplassen har betydning for fraværnivået. Men samtidig kan arbeidstakere reagere ulikt på slike endringer. I små og mellomstore bedrifter kan arbeidstakere føle ansvaret for bedriftens ve og vel så tungt at de går syke på jobb, noe som i neste omgang øker sykefraværet fordi de ikke fikk hvilt seg i tide. Muskel- og skjellettsykdommer og psykiske lidelser er sammen med astma og øvrig kols de dominerende diagnosegruppene for sykefravær. Man mangler kunnskap om tiltak som kan bidra til å redusere sykefravær og øke arbeidsdeltagelse gjennom mestring og reduksjon av symptomer. Kunnskap om motivasjon og tilpasset fysisk aktivitet er sentralt for utvikling av tiltak. Man mangler også kunnskap om hvordan en kan utnytte forholdet mellom forebygging, behandling og rehabilitering. Sverige og Finland har forsket langt mer på sykefraværets årsaker enn Norge, men det er ikke nødvendigvis enkelt å overføre resultater fra ett land til et annet.

Litteraturgjennomgangen av forskning om utviklingen av sykefravær er gjort på oppdrag fra Norges forskningsråd. SINTEF Helse har i 2008 fått i oppdrag av Arbeids- og inkluderingsdepartementet å evaluere IA-avtalen og nye regler for å redusere sykefraværet.

Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI)

Hovedformål, forskningsfelt og oppgaver

Statens arbeidsmiljøinstitutt er det nasjonale forskningsinstituttet for arbeidsmiljø og –helse, og er organisert som et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter direkte underlagt Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Instituttets hovedmål er å skape, bruke og formidle kunnskap om sammenhengen mellom arbeid og helse. Ut fra tilgjengelig kunnskap skal instituttet vurdere risikofaktorer i norsk arbeidsliv og foreslå forebyggende tiltak. Som virkemidler legges det vekt på forskning, på informasjon og undervisning, samt på service, utredning og rådgivning.

Forskningen ved STAMI skal ha relevans for arbeid og helse. STAMI skal gjennom relevant, effektiv og kvalitetssikret forskning på høyt internasjonalt nivå gi vitenskapelige bidrag innenfor instituttets virkefelt. Instituttet skal legge vekt på å utnytte sin faglige bredde i tverrfaglige og flerfaglige forskningsprosjekter.

STAMIs styrke og fortrinn er at man har flerfaglig metodebredde og infrastruktur som dekker:

- epidemiologi
- eksponeringskarakterisering på arbeidsplasser og i eksperimentelle laboratoriestudier
- kjemiske, fysiologiske, biologiske, molekylærbiologiske og psykologiske målinger
- humanmodeller og dyremodeller

STAMI skal bygge videre på disse fortrinn, og har følgende prioriterte forskningsfelter:

Eksponeringer i arbeidslivet

- psykologiske, sosiale og organisatoriske arbeidsmiljøfaktorer
- kjemiske og biologiske arbeidsmiljøfaktorer
- muskelskjelettbelastninger

Mekanismer for arbeidsrelaterte helseeffekter

- biologiske, fysiologiske og kjemisk/biokjemiske mekanismer
- psykologiske mekanismer
- sosiale mekanismer
- individuell følsomhet

Helseeffekter

- muskelskjelettlidelser
- luftveissykdommer
- effekter på sentralnervesystemet
- hjerte- og karsykdommer
- kreftsykdommer

Instituttet bedriver også en stor andel virksomhet som er av forvaltningsnær karakter, som for eksempel kurs/undervisning, regulatorisk toksikologi, nasjonalt fagsekretariat for bedriftshelsetjenesten, nasjonalt yrkeshygienisk referanselaboratorium for Arbeidstilsynet, nasjonalt overvåkingssystem for arbeidsmiljø og –helse og arbeidsmedisinsk poliklinikk.

Høydepunkter

Yrkeseksponering for bromerte flammehemmere

Heksabromsyklododekan (HBCD) brukes som flammehemmer ved blant annet produksjon av flammehemmet ekspandert polystyren, og er en av de miljøgiftene miljømyndighetene har uttrykt stor bekymring for. STAMI har i samarbeid med Folkehelseinstituttet gjennomført en undersøkelse av eksponering for HBCD ved slik produksjon i en norsk bedrift.

Eksponeringsmålinger for HBCD i arbeidsmiljø sammenheng er aldri tidligere blitt rapportert vitenskapelig, men det er stort fokus på dette i det ytre miljø, blant annet i forbindelse med byluft. Undersøkelsen omfatter måling av HBCD i luft samt bestemmelse av HBCD i blodprøver fra eksponerte arbeidere. Luft-konsentrasjonen av HBCD som ble målt i arbeidslokalene var opp til 25.000 ganger høyere enn hva som tidligere er målt i uteluft nær industrielle utslippskilder, og HBCD-nivåene i blod var også opp til 10 til 1000 ganger høyere enn hva som tidligere er rapportert hos personer som anses som høyeksponerte for HBCD gjennom kosthold (spist fisk med høyt HBCD-innhold). Det finnes ingen administrativ norm for HBCD.

Eksposering for partikler i smelteverk

I samarbeid med det tekniske universitetet i Darmstadt, Tyskland har partikler i nikkel- og aluminiumsmelteverk blitt undersøkt for sin evne til å tiltrekke seg vann. Det viser seg at ved inhalasjon vil vannløselige partikler umiddelbart kondensere vann og bli omdannet til væskedråper. Dette gir ny forståelse om partikkelpenetrering og hvordan sure gasser kan bringes ned i lungene og volde skade. Dette er ny kunnskap som kan forklare hvorfor arbeidere i slike industrier har større overhyppighet av astma enn hva man ville forvente ut i fra partikkelnivåene i arbeidsatmosfære, og gir ny kunnskap om skjebnen til slike luftbårne partikler etter inhalasjon enn hva man tidligere har antatt.

Søskenrekkefølge og intelligens

Forskere ved STAMI har basert på koplinger av flere nasjonale registre, blant annet data fra Forsvarets sanitet (evnetester på sesjon) og medisinsk fødselsregister fulgt over 250 000 unge menn, og funnet at det observerte forholdet mellom rekkefølge i søskenflokk og IQ er relatert til den sosiale plasseringen i søskenflokk snarere enn den biologiske fødselsrekkefølgen. Barn oppdradd som den førstefødte eller den eldste (eldre søsken død ved fødsel eller tidlig alder) har en signifikant høyere intelligenskvotient (IQ) enn sine yngre søsken. Av nesten 63 000 søskenpar hadde opp mot 80% ulike score på IQ-testene og sannsynligheten for et høyere score for den eldste var 57%, mens motsvarende for den yngste var 43%. Denne forskingen er et godt eksempel på et norsk forskningsfortrinn ved utnyttelse av våre svært gode nasjonale registre. Studien er publisert i Science.

Vedlegg 2

**Forskningsinstituttene etter
hovedgruppering og
ansvarlig departement**

Tabell 1 Oversikt over institutter som omfattes av tallmaterialet. Status per 31.12.2007

Primærnæringsinstitutter	Forkortelse	Statlig bevilgningsansvar	Rettslig status
Basisbevilgning fra Norges Forskningsråd			
INSTITUTT FOR AKVAKULTURFORSKNING AS	AKVAFORSK	Landbruks- og matdepartementet	Aksjeselskap
NORSK INSTITUTT FOR LANDBRUKSØKONOMISK FORSKNING	NILF	Landbruks- og matdepartementet	Statlig
BIOFORSK	Bioforsk	Landbruks- og matdepartementet	Statlig
NORSK INSTITUTT FOR SKOG OG LANDSKAP	Skog og landskap	Landbruks- og matdepartementet	Statlig
NORSK SENTER FOR BYGDEFORSKNING	Bygdeforskning	Landbruks- og matdepartementet	Stiftelse
VETERINÆRINSTITUTTET	Veterinærinstituttet	Landbruks- og matdepartementet	Statlig
NORCONSERV AS	NORCONSERV	Fiskeri- og kystdepartementet	Aksjeselskap
NORSK INSTITUTT FOR FISKERI- OG HAVBRUKSFORSKNING AS	Fiskeriforskning	Fiskeri- og kystdepartementet	Aksjeselskap
SINTEF FISKERI OG HAVBRUK AS	SINTEF Fiskeri og havbruk	Fiskeri- og kystdepartementet	Aksjeselskap
Basisbevilgning direkte fra departement			
HAVFORSKNINGSINSTITUTTET	Havforskningsinstituttet	Fiskeri- og kystdepartementet	Statlig
NASJONALT INSTITUTT FOR ERNÆRINGS- OG SJØMATFORSKNING	NIFES	Fiskeri- og kystdepartementet	Statlig
Basisbevilgning ved offentlige avgifter			
MATFORSK AS (*)	Matforsk	Landbruks- og matdepartementet	Aksjeselskap
(*) Inngår i <i>NoFima AS fra 1.1.2008</i>			
Samfunnsvitenskapelige institutter	Forkortelse	Statlig bevilgningsansvar	Rettslig status
Basisbevilgning fra Norges Forskningsråd			
AGDERFORSKNING AS	Agderforskning	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
INTERNATIONAL RESEARCH INSTITUTE OF STAVANGER AS - SAMFUNN	IRIS - Samfunn	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
MØREFORSKING AS	Møreforskning	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
NORLANDSFORSKNING	Nordlandsforskning	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
NORUT ALTA AS	Norut Alta	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
NORUT TROMSØ SAMFUNN AS	Norut Tromsø Samfunn	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
TELEMARSKFORSKING - BØ	Telemarksforskning - Bø	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
TELEMARSKFORSKING - NOTODDEN	Telemarksforskning - Notodden	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
TRØNDELAG FORSKNING OG UTVIKLING AS	Trøndelag Forskning og Utvikling	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
VESTLANDSFORSKING	Vestlandsforskning	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
ØSTFOLDFORSKNING AS	Østfoldforskning	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
ØSTLANDSFORSKNING	Østlandsforskning	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
ARBEIDSFORSKNINGSINSTITUTTET AS	AFI	Arbeids- og inkluderingsdepartementet	Aksjeselskap

FORSKNINGSSTIFTELSEN FAFO	FAFO	Kunnskapsdepartementet	Stiftelse
FRIDTJOF NANSENS INSTITUTT	FNI	Kunnskapsdepartementet	Stiftelse
INSTITUTT FOR FREDSFORSKNING	PRIO	Kunnskapsdepartementet	Stiftelse
INSTITUTT FOR SAMFUNNSFORSKNING	ISF	Kunnskapsdepartementet	Stiftelse
NIFU STEP STUDIER AV INNOVASJON, FORSKNING OG UTDANNING	NIFU STEP	Kunnskapsdepartementet/ Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse

SAMFUNNS- OG NÆRINGSLIVSFORSKNING AS	SNF	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
SINTEF TEKNOLOGI OG SAMFUNN	SINTEF Teknologi og samfunn	Kunnskapsdepartementet	Stiftelse
TRANSPORTØKONOMISK INSTITUTT	TØI	Nærings- og handelsdepartementet/ Samferdselsdepartementet	Stiftelse

Basisbevilgning direkte fra departement

NORSK INSTITUTT FOR FORSKNING OM OPPVEKST, VELFERD OG ALDRING	NOVA	Kunnskapsdepartementet	Statlig
NORSK UTENRIKSPOLITISK INSTITUTT	NUPI	Kunnskapsdepartementet	Statlig
STATENS INSTITUTT FOR FORBRUKSFORSKNING	SIFO	Barne- og likestillingsdepartementet	Statlig
STATENS INSTITUTT FOR RUSMIDDELFORSKNING	SIRUS	Arbeids- og inkluderingsdepartementet	Statlig

Mottar ikke basisbevilgning

NTNU Samfunnsforskning AS	NTNU Samfunnsforskning	Kunnskapsdepartementet	Aksjeselskap
---------------------------	------------------------	------------------------	--------------

Medisin- og helseinstitutter

	Forkortelse	Statlig bevilgningsansvar	Rettslig status
Basisbevilgning direkte fra departement			
SINTEF HELSE	SINTEF Helse	Helse- og omsorgsdepartementet	Stiftelse
STATENS ARBEIDSMILJØINSTITUTT	STAMI	Arbeids- og inkluderingsdepartementet	Statlig

Miljø- og utviklingsinstitutter

	Forkortelse	Statlig bevilgningsansvar	Rettslig status
Basisbevilgning fra Norges Forskningsråd			
CHR. MICHELSENS INSTITUTT	CMI	Utenriksdepartementet	Stiftelse
CICERO SENTER FOR KLIMAFORSKNING	CICERO	Miljøverndepartementet	Stiftelse
NORSK INSTITUTT FOR BY- OG REGIONFORSKNING	NIBR	Miljøverndepartementet	Stiftelse
NORSK INSTITUTT FOR KULTURMINNEFORSKNING	NIKU	Miljøverndepartementet	Stiftelse
NORSK INSTITUTT FOR LUFTFORSKNING	NILU	Miljøverndepartementet	Stiftelse
NORSK INSTITUTT FOR NATURFORSKNING	NINA	Miljøverndepartementet	Stiftelse
NORSK INSTITUTT FOR VANNFORSKNING	NIVA	Miljøverndepartementet	Stiftelse

Teknisk industrielle institutter

	Forkortelse	Statlig bevilgningsansvar	Rettslig status
Basisbevilgning fra Norges Forskningsråd			
CHRISTIAN MICHELSEN RESEARCH AS	CMR	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
INSTITUTT FOR ENERGITEKNIKK	IFE	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse

INTERNATIONAL RESEARCH INSTITUTE OF STAVANGER AS	IRIS	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
NORGES GEOTEKNISKE INSTITUTT	NGI	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
NORSAR	NORSAR	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
NORSK MARINTEKNISK FORSKNING SINSTITUTT AS	MARINTEK	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
NORSK REGNESENTRAL	NR	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
NORUT NARVIK AS	Norut Narvik	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
NORUT TROMSØ IT AS	Norut Tromsø IT	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
SINTEF ENERGIFORSKNING AS	SINTEF Energiforskning	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
SINTEF PETROLEUMSFORSKNING AS	SINTEF Petroleumsforskning	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
STIFTELSEN FOR INDUSTRIELL OG TEKNISK FORSKNING VED NTH	SINTEF Stiftelsen	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
TELEMARK TEKNISK-INDUSTRIELLE UTVIKLINGSSENTER	Tel-tek	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse

Vedlegg 3

Tabeller

Nøkkeltall for forskningsinstitutter 2007

Tabelloversikt

Tabell 1 Instituttoversikt 2007 (vedlegg 2)

Tabell 2 Økonomiske nøkkeltall i 2007

Tabell 3 Basisbevilgning og forvaltningsinntekter 2003-2007

Tabell 4 Driftsinntekter utenom basisbevilgning og forvaltningsinntekter etter finansieringskilde 2003 - 2007

Tabell 5 Inntekter fra utlandet etter finansieringskilde. 2007

Tabell 6 Totale årsverk, årsvker utført av forskere/faglig personale og inntekter per årsverk etter kjønn. 2003-2007

Tabell 7 Antall ansatte med doktorgrad etter kjønn. 2003-2007

Tabell 8 Arbeid med doktograder. 2003-2007

Tabell 9 Avgang og tilvekst av forskere/faglig personale. 2003-2007

Tabell 10 Antall avlagte doktorgrader der instituttet har bidratt med veiledning og antall avlagte av instituttets egne forskere. 2003-2007

Tabell 11 Publisering og formidling. 2003-2007

Tabell 12 Nyetableringer, lisenser og patenter. 2003-2007

Tabell 13 Antall hovedfag/master- studenter med arbeidsplass ved instituttet og antall ansatte involvert i veiledning av studenter. 2003-2007

Tabell 14 Utenlandske gjesteforskere ved instituttet og instituttforskeres utenlandsopphold 2007

Tabell 15 Anslått fordeling av totalt antall prosjekter/oppdrag bearbeidet 2003-2007

Tabell 2 Driftsresultat, inntekter og driftskostnader 2007 ¹⁾

Instituttgruppe	Basisbevilgning						Driftskostnader ⁴⁾								
	Drifts- inntekter ²⁾	Drifts- resultat	Grunn- bevilgning	Strategiske institutt- program		Basisbevil. andel av driftsinnt.	Inntekter for forvaltnings- oppgaver	Bidrags- inntekter	Inntekter fra Norges forskningsråd	Oppdrags- inntekter	Øvrige inntekter fra driften	Finans- inntekter med mer	Herav utført		
				Sum	Mill. kr								Mill. kr	Totalt	av andre
Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr	Prosent	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr		
Samfunnsvitenskapelige institutter	1 015,8	7,1	159,4	62,5	221,9	22 %	0,0	100,2	239,0	437,2	17,5	19,3	1 008,7	61,0	
Miljø- og utviklingsinstitutter	738,2	-4,8	68,4	49,0	117,4	16 %	18,0	6,3	101,4	486,2	8,8	16,1	743,0	50,1	
Primærnæringsinstitutter	2 271,1	-2,8	151,3	106,7	258,0	11 %	745,3	141,2	277,2	721,3	128,2	16,4	2 273,9	164,8	
Teknisk-industrielle institutter	4 090,5	198,6	260,1	130,8	390,9	10 %	116,9	65,9	440,8	2 934,7	141,2	98,4	3 892,0	101,3	
TOTALT ⁵⁾	8 132,9	202,2	714,8	346,2	1 061,0	13 %	880,3	316,4	1 033,8	4 541,8	299,4	149,8	7 930,7	365,6	

¹⁾ Regnskapstallene for 2007 er basert på foreløpig regnskap.

²⁾ Totale inntekter, eksklusive finansinntekter og ekstraordinære inntekter, jf note 3.

³⁾ Omfatter finansinntekter og ekstraordinære inntekter, som ikke er inkludert i totale inntekter og følgelig heller ikke i beregninger der totale inntekter inngår.

⁴⁾ Det kan være ulike prinsipper for regnskapsføring av kostnader ved eget institutt og kostnader ved arbeid utført av andre. Det er derfor problematisk å sammenligne instituttene på dette punkt.

⁵⁾ Totalen er korrigert for dobbelføringer og inkluderer også medisin- og helseinstitutter.

Tabell 3

Basisbevilgning og forvaltningsinntekter. 2003 - 2007. Mill. kroner. 1)

	Basisbevilgning				Inntekter for forvaltnings- oppgaver ²⁾	Sum basisbevilgning og forvaltningsinntekter	
	Grunnbevilgning	SIP	Totalt	Andel av drifts- inntekter		Totalt	Andel av drifts inntekter
2003							
Samfunnsvitenskapelige institutter	144,2	46,9	191,2	22 %	0,1	191,3	22 %
Miljø- og utviklingsinstitutter	61,1	29,3	90,4	16 %	10,5	100,9	18 %
Primærnæringsinstitutter	120,7	102,1	222,9	13 %	549,5	772,4	46 %
Teknisk-industrielle institutter	121,1	226,1	347,2	11 %	27,3	374,4	12 %
TOTALT³⁾	506,3	403,0	909,2	14 %	587,2	1 496,4	24 %
2004							
Samfunnsvitenskapelige institutter	148,1	45,2	193,3	22 %	0,1	193,4	22 %
Miljø- og utviklingsinstitutter	60,8	30,2	91,0	15 %	10,0	101,0	17 %
Primærnæringsinstitutter	122,6	111,0	233,6	13 %	531,0	764,6	43 %
Teknisk-industrielle institutter	123,8	223,9	347,7	11 %	27,3	375,0	12 %
TOTALT³⁾	515,0	409,3	924,4	14 %	568,3	1 492,7	23 %
2005							
Samfunnsvitenskapelige institutter	156,9	48,8	205,7	22 %	2,6	208,3	23 %
Miljø- og utviklingsinstitutter	62,0	30,8	92,7	15 %	10,4	103,1	17 %
Primærnæringsinstitutter	126,2	99,2	225,4	12 %	578,5	803,9	42 %
Teknisk-industrielle institutter	124,4	229,5	353,8	11 %	25,6	379,5	11 %
TOTALT³⁾	540,1	405,1	945,3	14 %	617,1	1 562,3	23 %
2006							
Samfunnsvitenskapelige institutter	163,4	56,4	219,8	23 %	4,5	224,3	23 %
Miljø- og utviklingsinstitutter	64,8	39,7	104,5	16 %	13,9	118,4	18 %
Primærnæringsinstitutter	141,5	98,6	240,1	12 %	654,1	894,2	44 %
Teknisk-industrielle institutter	267,5	120,9	388,4	10 %	7,8	396,2	11 %
TOTALT³⁾	710,3	311,8	1 022,2	14 %	676,9	1 699,1	23 %
2007							
Samfunnsvitenskapelige institutter	159,4	62,5	221,9	22 %	0,0	221,9	22 %
Miljø- og utviklingsinstitutter	68,4	49,0	117,4	16 %	18,0	135,4	18 %
Primærnæringsinstitutter	151,3	106,7	258,0	11 %	745,3	1 003,3	44 %
Teknisk-industrielle institutter	260,1	130,8	390,9	10 %	116,9	507,9	12 %
TOTALT³⁾	714,8	346,2	1 061,0	13 %	880,3	1 941,4	24 %

¹⁾ Regnskapstallene for 2007 er basert på foreløpig regnskap.

²⁾ Omfatter i 2007 inntekter for forvaltningsoppgaver. Tidligere år ble betegnelsen generelle midler over statsbudsjettet benyttet.

³⁾ Totalen er korrigeret for dobbelføringer og inkluderer også medisin- og helseinstitutter.

Tabell 4

Driftsinntekter utenom basisbevilgning og forvaltningsinntekter etter finansieringskilde
2003 - 2007 Mill. kroner ^{1) 2)}

	Norges forskningsråd	Offentlig forvaltning ³⁾	Næringslivet	Utlandet	Andre kilder	Totalt
2003						
Samfunnsvitenskapelige institutter	195,2	274,8	97,5	56,0	41,0	664,5
Miljø- og utviklingsinstitutter	87,3	203,7	80,2	74,4	18,8	464,4
Primærnæringsinstitutter	171,7	315,7	270,5	59,7	105,9	923,5
Teknisk-industrielle institutter	420,8	653,8	1 123,3	520,8	101,0	2 819,7
TOTALT ⁴⁾	859,2	1 431,0	1 556,5	710,3	263,7	4 820,8
2004						
Samfunnsvitenskapelige institutter	202,3	262,9	102,1	59,2	41,9	668,5
Miljø- og utviklingsinstitutter	85,1	224,5	90,0	75,3	27,0	501,9
Primærnæringsinstitutter	176,5	396,1	255,4	63,6	131,2	1 022,8
Teknisk-industrielle institutter	435,8	621,8	1 113,5	549,8	123,3	2 844,1
TOTALT ⁴⁾	882,7	1 488,7	1 546,3	747,4	316,8	4 981,9
2005						
Samfunnsvitenskapelige institutter	204,9	283,5	107,3	67,8	50,5	714,0
Miljø- og utviklingsinstitutter	84,2	229,9	95,0	77,8	20,2	507,2
Primærnæringsinstitutter	187,4	395,8	272,3	71,8	160,8	1 088,1
Teknisk-industrielle institutter	411,6	637,9	1 218,4	577,1	117,2	2 962,3
TOTALT ⁴⁾	874,5	1 528,0	1 676,5	794,4	347,0	5 220,4
2006						
Samfunnsvitenskapelige institutter	210,9	307,9	119,5	54,0	40,0	732,4
Miljø- og utviklingsinstitutter	76,1	267,6	100,3	73,3	19,2	536,4
Primærnæringsinstitutter	212,5	419,3	262,0	95,4	155,4	1 144,6
Teknisk-industrielle institutter	446,4	746,7	1 376,1	519,1	217,2	3 305,5
TOTALT ⁴⁾	929,1	1 722,0	1 842,7	742,4	432,6	5 668,9
2007						
Samfunnsvitenskapelige institutter	239,0	311,1	121,6	73,2	49,0	793,9
Miljø- og utviklingsinstitutter	101,4	249,7	101,8	76,1	73,8	602,8
Primærnæringsinstitutter	277,2	500,6	246,7	96,7	146,7	1 267,8
Teknisk-industrielle institutter	516,8	788,7	1 498,8	611,7	242,7	3 658,7
TOTALT ⁴⁾	1 109,8	1 833,5	1 956,6	857,8	513,1	6 270,9

¹⁾ Regnskapstallene for 2007 er basert på foreløpig regnskap.

²⁾ Inntekter utenom grunnbevilgning, SIP-midler og inntekter for forvaltningsoppgaver, finansinntekter og ekstraordinære inntekter.

³⁾ Inkludert kommuner og fylkeskommuner.

⁴⁾ Totalen er korrigert for dobbelføring og inkluderer også medisin- og helseinstitutter.

Tabell 5**Inntekter fra utlandet i 2007 etter finansieringskilde. Mill. kroner ¹⁾**

	EU-institusjoner	Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd	Utenlandsk næringsliv	Øvrige institusjoner og organisasjoner	Totalt
Samfunnsvitenskapelige institutter	35,0	14,0	4,9	19,3	73,2
Miljø- og utviklingsinstitutter	25,4	5,2	9,4	36,1	76,1
Primærnæringsinstitutter	57,3	8,6	17,2	13,6	96,7
Teknisk-industrielle institutter	111,2	11,1	354,1	135,3	611,7
TOTAL²	229,3	38,8	385,0	204,7	857,9

¹⁾ Regnskapstallene for 2007 er basert på foreløpig regnskap.

²⁾ Totalen er korrigeret for dobbelføringer og inkluderer også medisin- og helseinstitutter.

Tabell 6

**Totale årsverk, årsverk utført av forskere/faglig personale
og driftsinntekter per årsverk etter kjønn. 2003 -2007**

	Alle årsverk			Årsverk utført av forskere og annet faglig personale				Inntekter per årsverk totalt	Inntekter per forsker- årsverk
	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Andel av totale årsverk ¹⁾		
	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Prosent	Tusen kr	Tusen kr
2003									
Samfunnsvitenskapelige institutter	1 106	487	619	901	355	546	81 %	776	952
Miljø- og utviklingsinstitutter	657	274	383	470	167	302	71 %	860	1 203
Primærnæringsinstitutter	1 908	884	1 024	811	301	509	42 %	889	2 092
Teknisk-industrielle institutter	3 257	877	2 380	2 185	431	1 754	67 %	981	1 462
TOTALT ²⁾	7 200	2 539	4 415	4 331	1 240	3 091	60 %	877	1 458
2004									
Samfunnsvitenskapelige institutter	1 063	477	586	865	347	518	81 %	814	1 000
Miljø- og utviklingsinstitutter	667	267	400	464	160	304	70 %	904	1 299
Primærnæringsinstitutter	1 987	925	1 062	903	330	573	45 %	899	1 980
Teknisk-industrielle institutter	3 206	855	2 351	2 170	419	1 751	68 %	1 004	1 483
TOTALT ²⁾	7 147	2 547	4 403	4 373	1 243	3 130	61 %	907	1 483
2005									
Samfunnsvitenskapelige institutter	1 038	486	551	833	358	475	80 %	889	1 108
Miljø- og utviklingsinstitutter	650	260	390	467	163	304	72 %	939	1 305
Primærnæringsinstitutter	1 992	937	1 055	915	344	572	46 %	950	2 067
Teknisk-industrielle institutter	3 131	866	2 265	2 166	434	1 731	69 %	1 067	1 543
TOTALT ²⁾	7 036	2 571	4 270	4 357	1 285	3 072	62 %	965	1 558
2006									
Samfunnsvitenskapelige institutter	1 029	492	537	822	359	463	80 %	930	1 164
Miljø- og utviklingsinstitutter	663	270	394	489	172	316	74 %	995	1 351
Primærnæringsinstitutter	2 093	977	1 117	983	363	620	47 %	974	2 073
Teknisk-industrielle institutter	3 183	900	2 283	2 145	442	1 703	67 %	1 163	1 726
TOTALT ²⁾	7 002	2 659	4 343	4 419	1 323	3 096	63 %	1 054	1 670
2007									
Samfunnsvitenskapelige institutter	1 047	522	525	856	399	457	82 %	971	1 187
Miljø- og utviklingsinstitutter	704	300	404	516	201	315	73 %	1 049	1 430
Primærnæringsinstitutter	2 161	991	1 171	1 048	398	650	48 %	1 051	2 168
Teknisk-industrielle institutter	3 283	921	2 362	2 273	491	1 782	69 %	1 246	1 800
TOTALT ²⁾	7 237	2 756	4 482	4 678	1 478	3 200	65 %	1 124	1 739

¹⁾ Årsverk utført av forskere og annet faglig personale i prosent av totalt antall årsverk.

²⁾ Totalen er korrigert for dobbelføringer og inkluderer også medisin- og helseinstitutter.

Tabell 7 Antall ansatte i hovedstilling med doktorgrad 2003 - 2007

	Totalt	Kvinner	Menn	Gjennomsnitt ¹⁾
2003				
Samfunnsvitenskapelige institutter	275	101	174	11
Miljø- og utviklingsinstitutter	186	59	127	27
Primærnæringsinstitutter	497	170	327	41
Teknisk-industrielle institutter	753	128	625	50
TOTALT ²⁾	1 705	448	1 257	28
2004				
Samfunnsvitenskapelige institutter	274	102	172	11
Miljø- og utviklingsinstitutter	200	67	133	29
Primærnæringsinstitutter	524	183	341	44
Teknisk-industrielle institutter	757	129	628	50
TOTALT ²⁾	1 755	475	1 280	28
2005				
Samfunnsvitenskapelige institutter	280	114	166	11
Miljø- og utviklingsinstitutter	209	69	140	30
Primærnæringsinstitutter	549	204	345	46
Teknisk-industrielle institutter	767	136	631	51
TOTALT ²⁾	1 805	517	1 288	29
2006				
Samfunnsvitenskapelige institutter	300	121	179	12
Miljø- og utviklingsinstitutter	229	77	152	33
Primærnæringsinstitutter	610	222	388	51
Teknisk-industrielle institutter	839	164	675	56
TOTALT ²⁾	1 981	579	1 402	32
2007				
Samfunnsvitenskapelige institutter	317	142	175	12
Miljø- og utviklingsinstitutter	229	77	152	33
Primærnæringsinstitutter	667	246	421	56
Teknisk-industrielle institutter	817	170	647	58
TOTALT ²⁾	2 037	636	1 401	33

¹⁾ Gjennomsnittlig antall ansatte i hovedstilling med doktorgrad per institutt.

²⁾ Totalen er korrigert for dobbelføringer og inkluderer også medisin- og helseinstitutter.

Tabell 8
Arbeid med doktorgrader 2003-2007

	Doktorgradsstipendiater med arbeidsplass ved instituttet				Andre ansatte som arbeider med doktorgrad				Totalt stipendiater og andre ansatte som arbeider med doktorgrad			
	Stipendiater totalt	Kvinner	Menn	Gjennom-snitt ¹⁾	Antall totalt	Kvinner	Menn	Gjennom-snitt ¹⁾	Antall totalt	Kvinner	Menn	Gjennom-snitt ¹⁾
2003												
Samfunnsvitenskapelige institutter	92	54	38	4	96	44	52	4	188	98	90	7
Miljø- og utviklingsinstitutter	23	16	7	3	26	8	18	4	49	24	25	7
Primærnæringsinstitutter	157	97	60	13	35	22	13	3	192	119	73	16
Teknisk-industrielle institutter	154	45	109	10	50	8	42	3	204	53	151	14
TOTALT ²⁾	433	212	221	7	198	78	120	3	631	290	341	10
2004												
Samfunnsvitenskapelige institutter	99	52	47	4	86	40	46	3	185	92	93	7
Miljø- og utviklingsinstitutter	25	17	8	4	24	8	16	3	49	25	24	7
Primærnæringsinstitutter	163	98	65	14	40	21	19	3	203	119	84	17
Teknisk-industrielle institutter	161	48	113	11	59	10	49	4	220	58	162	15
TOTALT ²⁾	456	217	239	7	204	76	128	3	660	293	367	11
2005												
Samfunnsvitenskapelige institutter	102	52	50	4	87	41	46	3	189	93	96	7
Miljø- og utviklingsinstitutter	29	17	12	4	18	7	11	3	47	24	23	7
Primærnæringsinstitutter	144	83	61	12	50	25	25	4	194	108	86	16
Teknisk-industrielle institutter	138	41	97	9	70	22	48	5	208	63	145	14
TOTALT ²⁾	421	194	227	7	221	93	128	4	642	287	355	10
2006												
Samfunnsvitenskapelige institutter	127	72	55	5	99	49	50	4	226	121	105	9
Miljø- og utviklingsinstitutter	34	20	14	5	19	7	12	3	53	27	26	8
Primærnæringsinstitutter	158	101	57	13	45	28	17	4	203	129	74	17
Teknisk-industrielle institutter	131	38	93	9	49	19	30	3	180	57	123	12
TOTALT ²⁾	460	235	225	7	210	101	109	3	670	336	334	11
2007 ³⁾												
Samfunnsvitenskapelige institutter	191	103	88	7					191	103	88	7
Miljø- og utviklingsinstitutter	44	23	21	6					44	23	21	6
Primærnæringsinstitutter	159	82	51	13					159	82	51	13
Teknisk-industrielle institutter	234	71	163	17					234	71	163	17
TOTALT ²⁾	625	274	325	10					625	274	325	10

¹⁾ Gjennomsnittlig antall per institutt.

²⁾ Totalen er korrigert for dobbelføringer og inkluderer også medisins- og helseinstitutter.

³⁾ Rapporterte tall for 2007 omfatter dels antall årsverk og dels antall personer. Tallene er derfor ikke direkte sammenlignbare med tidligere år. I kategorien "Dr.gradsstipendiater" inngår også personer som tidligere ble rapportert under "Andre ansatte som arbeider med doktorgrad".

Tabell 9

Avgang og tilvekst av forskere/faglig personale 2003- 2007²⁾

	Avgang til				Tilvekst fra			
	Næringsliv	UoH	Andre forskn.- institutt	Totalt	Næringsliv	UoH	Andre forskn.- institutt	Totalt
2003								
Samfunnsvitenskapelige institutter	12	24	11	47	11	20	15	46
Miljø- og utviklingsinstitutter	3	7	1	11	9	6	4	19
Primærnæringsinstitutter	19	14	5	38	15	14	8	37
Teknisk-industrielle institutter	38	22	11	71	56	15	20	91
TOTALT¹⁾	72	63	28	174	89	53	48	197
2004								
Samfunnsvitenskapelige institutter	13	30	12	55	16	13	9	38
Miljø- og utviklingsinstitutter		3	3	6	4	7	18	29
Primærnæringsinstitutter	30	7	11	48	18	19	4	41
Teknisk-industrielle institutter	53	16	27	96	56	14	20	90
TOTALT¹⁾	99	57	53	214	95	55	52	213
2005								
Samfunnsvitenskapelige institutter	11	30	13	54	3	32	9	44
Miljø- og utviklingsinstitutter	3	7	3	13	2	8	9	19
Primærnæringsinstitutter	15	13	4	32	10	24	7	41
Teknisk-industrielle institutter	93	22	9	124	55	16	13	84
TOTALT¹⁾	122	69	29	224	70	78	38	194
2006								
Samfunnsvitenskapelige institutter	11	19	11	41	9	37	9	55
Miljø- og utviklingsinstitutter	5	2	6	13	5	8	15	28
Primærnæringsinstitutter	16	15	10	41	34	22	10	66
Teknisk-industrielle institutter	118	19	51	188	78	41	16	135
TOTALT¹⁾	149	53	76	323	126	107	50	299
2007								
Samfunnsvitenskapelige institutter	17	24	11	52	10	27	17	54
Miljø- og utviklingsinstitutter	5	9	10	24	11	17	5	33
Primærnæringsinstitutter	45	6	14	65	44	36	9	88
Teknisk-industrielle institutter	123	14	28	165	98	49	34	181
TOTALT¹⁾	186	53	63	311	163	127	64	366

¹⁾ Totalen er korrigert for dobbelføringer og inkluderer også medisin- og helseinstitutter.

²⁾ I tillegg til mobiliteten vist i denne tabellen har instituttene avgang og tilvekst fra offentlig sektor, utlandet, uoppgitte institusjoner og nyutdannede

Tabell 10
Avlagte doktorgrader 2003 - 2007

	Antall avlagte doktorgrader der instituttet har bidratt med veiledning			Antall doktorgrader avlagt av instituttets ansatte		
	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn
2003	20	9	11	34	20	14
Samfunnsvitenskapelige institutter	3	1	2	11	4	7
Miljø- og utviklingsinstitutter	31	19	12	37	20	17
Primærnæringsinstitutter	46	8	38	24	12	12
Teknisk-industrielle institutter	6	3	3	6	4	2
TOTALT¹⁾	82	28	54	71	34	37
2004						
Samfunnsvitenskapelige institutter	19	7	12	22	11	11
Miljø- og utviklingsinstitutter	13	5	8	6	3	3
Primærnæringsinstitutter	37	19	18	34	18	16
Teknisk-industrielle institutter	35	10	25	28	7	21
TOTALT¹⁾	104	42	62	89	39	50
2005						
Samfunnsvitenskapelige institutter	21	8	13	26	15	11
Miljø- og utviklingsinstitutter	7	1	6	5		5
Primærnæringsinstitutter	35	22	13	41	25	16
Teknisk-industrielle institutter	46	7	39	35	7	28
TOTALT¹⁾	113	39	74	109	48	61
2006						
Samfunnsvitenskapelige institutter	16	8	8	23	11	12
Miljø- og utviklingsinstitutter	10	6	4	8	6	2
Primærnæringsinstitutter	36	17	19	43	19	24
Teknisk-industrielle institutter	44	13	31	28	7	21
TOTALT¹⁾	112	44	68	103	43	60
2007						
Samfunnsvitenskapelige institutter	21	10	11	40	18	22
Miljø- og utviklingsinstitutter	7	3	4	7	3	4
Primærnæringsinstitutter	39	21	18	40	22	18
Teknisk-industrielle institutter	49	9	40	46	10	36
TOTALT¹⁾	115	42	73	129	52	77

¹⁾ Totalen er korrigert for dobbelføringer og inkluderer også medisin- og helseinstitutter.

Tabell 11

Publisering og formidling 2003-2007

	Vitenskapelig publisering ^{1) 2)}						Rapporter			
	Internasjonale tidsskrifter	Norske tidsskrifter	Vitenskapelige artikler i serier	Vitenskapelige antologier	Vitenskapelige monografier	Fagbøker, lærebøker, andre selvstendige utgivelser	Kapitler og artikler i bøker, lærebøker, allmenntids-skrifter mm	Egen rapport-serie	Ekstern rapportserie	Til oppdrags-givere
2003										
Samfunnsvitenskapelige institutter	255	80				91	466	851	153	544
Miljø- og utviklingsinstitutter	257	21				32	173	439	91	220
Primærnæringsinstitutter	562	15				37	338	384	169	347
Teknisk-industrielle institutter	472	48				72	569	1 182	324	3 753
TOTALT ³⁾	1 565	162	0	0	0	226	1 582	2 788	734	4 835
2004										
Samfunnsvitenskapelige institutter	281	103				86	484	686	173	369
Miljø- og utviklingsinstitutter	240	32				28	171	488	80	104
Primærnæringsinstitutter	631	10				21	408	513	147	378
Teknisk-industrielle institutter	507	54				51	687	1 214	210	3 592
TOTALT ³⁾	1 669	195	0	0	0	180	1 737	2 849	604	4 432
2005										
Samfunnsvitenskapelige institutter	317	79				104	552	767	192	352
Miljø- og utviklingsinstitutter	260	27				18	306	482	76	141
Primærnæringsinstitutter	600	10				33	495	578	95	313
Teknisk-industrielle institutter	478	37				44	874	1 125	162	3 573
TOTALT ³⁾	1 673	154	0	0	0	201	2 253	2 893	508	4 363
2006										
Samfunnsvitenskapelige institutter			417	149	44	44	323	731	175	446
Miljø- og utviklingsinstitutter			346	31	3	25	211	461	95	197
Primærnæringsinstitutter			587	39	14	28	560	671	238	367
Teknisk-industrielle institutter			637	135	19	15	729	727	97	3 862
TOTALT ³⁾			2 007	340	82	144	1 828	2 544	603	4 832
2007										
Samfunnsvitenskapelige institutter			420	267	54	35	351	692	162	401
Miljø- og utviklingsinstitutter			402	37	4	27	226	413	84	277
Primærnæringsinstitutter			707	22	29	34	308	682	199	292
Teknisk-industrielle institutter			648	182	17	15	676	887	175	3 196
TOTALT ³⁾			2 202	505	103	108	1 548	2 675	620	4 093

¹⁾ 2003-2005: Omfatter artikler i internasjonale og norske tidsskrifter med fagfellevurdering.

2006-2007: Omfatter vitenskapelige artikler i periodika eller serier, og vitenskapelige artikler i antologier.

²⁾ Data for vitenskapelige monografier finnes bare for 2006 og 2007.

³⁾ Totalen er korrigeret for dobbelføringer og inkluderer også medisin- og helseinstitutter.

Tabell 12

Nyetableringer, lisenser og patenter 2003-2007

	Antall ny-etableringer ¹⁾	Antall patentsøknader		Antall meddelte patenter	Antall nye lisenser solgt	Samlede lisensinntekter 1000 kr
		Norge	Utlandet			
2003						
Samfunnsvitenskapelige institutter	2					
Miljø- og utviklingsinstitutter					5	475
Primærnæringsinstitutter	1	2	6	9	37	425
Teknisk-industrielle institutter	5	20	138	29	107	22 458
TOTALT ²⁾	7	22	144	38	149	23 358
2004						
Samfunnsvitenskapelige institutter	1					
Miljø- og utviklingsinstitutter	1				2	210
Primærnæringsinstitutter		4	15	2	31	788
Teknisk-industrielle institutter	8	24	19	22	291	38 856
TOTALT ²⁾	10	28	34	24	324	39 854
2005						
Samfunnsvitenskapelige institutter	1					
Miljø- og utviklingsinstitutter					1	182
Primærnæringsinstitutter		6	3	3	22	657
Teknisk-industrielle institutter	8	28	126	20	56	13 704
TOTALT ²⁾	9	34	129	23	79	14 543
2006						
Samfunnsvitenskapelige institutter	2	2			4	40
Miljø- og utviklingsinstitutter	1				1	20
Primærnæringsinstitutter	1	5	2	2	19	734
Teknisk-industrielle institutter	5	24	13	24	49	4 422
TOTALT ²⁾	9	29	15	26	69	5 176
2007						
Samfunnsvitenskapelige institutter	2					
Miljø- og utviklingsinstitutter	2					17
Primærnæringsinstitutter	3	3	10	7	29	586
Teknisk-industrielle institutter	4	15	29	7	265	9 332
TOTALT ²⁾	11	18	39	14	294	9 935

¹⁾ Nyetableringer basert på resultater fra instituttene.

²⁾ Totalen er korrigert for dobbelføringer og inkluderer også medisin- og helseinstitutter.

Tabell 13**Samarbeid med universiteter og høgskoler 2007**

	Antall hovedfags- og masterstudenter med arbeidsplass ved instituttet			Veiledere for hovedfags- og doktorgradskandidater ¹⁾		
	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn
Samfunnsvitenskapelige institutter	74	49	25	170	67	103
Miljø- og utviklingsinstitutter	21	13	8	66	18	48
Primærnæringsinstitutter	129	81	48	219	77	142
Teknisk-industrielle institutter	191	56	135	189	36	153
TOTALT ²⁾	424	205	219	646	195	451

¹⁾ Antall ansatte i hovedstilling ved instituttet som har vært hovedveiledere for hovedfags-/doktorgradskandidater i 2007.

²⁾ Totalen er korrigeret for dobbelføringer og inkluderer også medisin- og helseinstitutter.

Tabell 14

Gjesteforskere og faglige utenlandsopphold 2007

Utenlandske gjesteforskere ved instituttene ¹⁾	Norden		EU, ekskl Norden		Europa forøvrig		USA		Canada		Asia		Annet		Totalt	
	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.
	Samfunnsvitenskapelige institutter	5	17	4	10	2	5	1	2			2	17	2	4	16
Miljø- og utviklingsinstitutter			5	30	1	12	1	2	2	14	4	17	1	2	14	77
Primærnæringsinstitutter	1	3	8	34	4	16	2	11	2	10	3	20	8	28	28	122
Teknisk-industrielle institutter	9	42	35	207	8	38	10	54	4	18	15	121	6	23	87	502
TOTALT ²⁾	15	62	53	281	16	71	14	69	8	42	25	175	17	57	148	756

Institutforskere med utenlandsopphold ¹⁾	Norden		EU, ekskl Norden		Europa forøvrig		USA		Canada		Asia		Annet		Totalt	
	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.
	Samfunnsvitenskapelige institutter	1	2	4	12	2	9	9	47	0	0	1	6	5	18	22
Miljø- og utviklingsinstitutter			3	29			2	13	1	4	1	12	1	8	8	66
Primærnæringsinstitutter			7	20	2	6	9	43	5	22	3	20	7	33	33	144
Teknisk-industrielle institutter	5	31	12	55	3	15	17	89	5	29	9	22	2	5	53	246
TOTALT ²⁾	6	33	26	116	7	30	37	192	11	55	14	60	14	62	115	548

¹⁾ Omfatter opphold av minst 2 måneders varighet.

²⁾ Totalen er korrigert for evt dobbelføringer, og inkluderer også medisin- og helseinstitutter.

Tabell 15

**Anslått fordeling av totalt antall prosjekter/oppdrag bearbeidet 2003-2007 fordelt etter prosjektstørrelse.
Antall prosjekter og mill. kr. ¹⁾**

	0 - 0,1 mill. kr		0,1 - 0,5 mill. kr		0,5 - 2,0 mill. kr		> 2 mill. kr		TOTALT	
	Antall	Beløp	Antall	Beløp	Antall	Beløp	Antall	Beløp	Antall	Beløp
2003										
Samfunnsvitenskapelige institutter	777	38,6	1040	163,6	665	278,7	219	206,0	2701	686,9
Miljø- og utviklingsinstitutter	1330	39,5	954	198,3	388	269,1	108	515,9	2780	1 022,7
Primærnæringsinstitutter	1925	73,9	1411	322,5	605	475,9	159	487,2	4100	1 359,5
Teknisk-industrielle institutter	6580	179,7	2531	587,9	1031	891,4	259	823,5	10401	2 482,6
TOTALT ²⁾	10516	327,9	5826	1 253,7	2629	1 888,0	733	2 017,4	19704	5 486,9
2004										
Samfunnsvitenskapelige institutter	711	29,8	1146	158,0	669	247,9	259	274,1	2785	709,8
Miljø- og utviklingsinstitutter	902	30,8	669	145,8	252	254,0	68	529,6	1891	960,3
Primærnæringsinstitutter	1620	52,3	1109	234,5	612	463,2	222	733,9	3563	1 484,0
Teknisk-industrielle institutter	6269	194,4	2555	562,5	1049	871,5	315	896,4	10188	2 524,9
TOTALT ²⁾	9439	304,9	5372	1 084,8	2517	1 813,8	843	2 410,6	18171	5 614,1
2005										
Samfunnsvitenskapelige institutter	816	40,6	1133	176,0	648	269,7	277	280,8	2874	767,2
Miljø- og utviklingsinstitutter	1140	29,5	629	124,5	212	134,8	147	187,8	2128	476,6
Primærnæringsinstitutter	1356	43,4	870	233,4	618	451,0	187	781,4	3031	1 509,2
Teknisk-industrielle institutter	4736	188,1	2617	499,5	1362	817,0	615	1 105,6	9330	2 610,3
TOTALT ²⁾	7990	298,9	5152	1 019,8	2768	1 643,3	1205	2 330,4	17115	5 292,3
2006										
Samfunnsvitenskapelige institutter	917	30,0	1067	171,7	599	286,1	290	325,1	2873	812,9
Miljø- og utviklingsinstitutter	1400	54,9	981	204,6	330	238,8	78	171,2	2789	669,4
Primærnæringsinstitutter	1517	55,2	1147	247,9	525	431,0	229	695,2	3418	1 429,3
Teknisk-industrielle institutter	5379	244,0	2703	526,2	1433	937,9	607	1 346,1	10122	3 054,2
TOTALT ²⁾	9157	381,8	5785	1 133,0	2829	1 866,2	1176	2 508,1	18947	5 889,2
2007										
Samfunnsvitenskapelige institutter	892	36,4	1211	209,3	661	312,5	284	306,6	3048	864,7
Miljø- og utviklingsinstitutter	1289	54,5	1110	237,1	502	401,9	177	555,5	3078	1 249,0
Primærnæringsinstitutter	1341	47,9	1145	257,9	618	503,7	281	890,2	3385	1 699,7
Teknisk-industrielle institutter	5665	228,7	2722	567,3	1431	1 088,3	707	1 908,9	10525	3 793,2
TOTALT ²⁾	9226	366,8	6128	1 262,2	3161	2 283,4	1414	3 624,4	19929	7 536,9

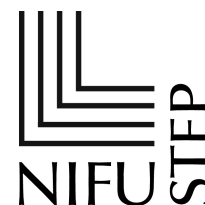
¹⁾ Fordelingen på størrelseskategorier gjelder prosjektet som helhet - uansett varighet.

²⁾ Totalen er korrigert for dobbelføringer og inkluderer også medisin- og helseinstitutter.

Vedlegg 4

**NIFU STEPs brev med
spørreskjema og veiledning**

Til institutter som omfattes av
Retningslinjer for statlig finansiering
av forskningsinstitutter

Deres ref.:

Vår ref.: 128136807

Oslo, 05. februar 2008

Nøkkeltall/årsrapportering for 2007 for institutter som omfattes av Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter

Som for tidligere år innhenter NIFU STEP nøkkeltall/årsrapport for institutter som omfattes av Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter. Vedlagt følger skjema for rapportering av nøkkeltall for instituttets virksomhet i 2007, samt veiledning for utfylling av skjemaet.

I forbindelse med at regjeringen iverksetter et nytt finansieringssystem for instituttsektoren vil rapporterte data bli benyttet for beregning av indikatorer for bruk i finansieringssystemet. For institutter med konsernmodell presiseres det at eventuelle datterselskaper holdes utenfor.

Deler av rapporteringsskjemaet er noe endret for å få en bedre spesifisering av de indikatorene som skal benyttes i systemet. Endringene gjelder følgende moduler:

1. Økonomi.

Det er innført en spesifisering av inntekter til forvaltningsoppgaver (punkt 1.2).

Det er innført et eget punkt for bidragsinntekter (punkt 1.4), tidligere ført under punkt 1.2.

For punktene 1.1 til og med 1.5 er det en kolonne "Overført til andre". Her rapporteres de deler av regnskapsførte inntekter (per kilde) som instituttet eventuelt har overført til andre i rollen som prosjektkoordinator (for eksempel for EU-prosjekter og NFR-prosjekter) eller der instituttet på annen måte har overført økonomiske ressurser til samarbeidspartnere. Summen av inntektene i denne kolonnen bør samsvare med summen av "Kostnader ved faglig aktivitet utført av andre institusjoner, institutter, bedrifter mv" ført under punkt 1.8.

Regnearket "1B Økonomi 2006" brukes til rapportering av eventuelle endringer i forhold til rapporteringen gjort for 2006. Dette regnearket er identisk med det som ble benyttet for fjorårets økonomirapportering.

2. Personale

Det er innført en spesifisering av antall doktorgradskandidater ved instituttet. Til dette punktet skal det legges ved en navneliste med doktorgradskandidater og antall årsverk benyttet til doktorgradsarbeid i 2007. Se veiledningen.

3. Resultater

I påvente av et felles dokumentasjonssystem er rapporteringen av vitenskapelig publisering endret for å få en forbedret spesifisering av publikasjoner instituttets ansatte har bidratt til.

For vitenskapelige artikler som er registrert i ISIs database (Web of Knowledge) er det utarbeidet en bruksanvisning for hvordan instituttet selv henter ut oversikt over disse. Denne er tilgjengelig på NIFU STEP's nettside, se nedenfor.

For andre vitenskapelige publikasjoner enn de som fremkommer ved bruk av ISI databasen er det utarbeidet en egen mal for rapportering. Det er viktig at denne malen benyttes og at rapporteringen gjøres så nøyaktig som mulig. Malen kan lastes ned fra NIFU STEP's nettside, se nedenfor.

5. Instituttets forskning og utviklingsarbeid (FoU) i 2007

FoU-statistikkens hovedundersøkelser gjennomføres hvert annet år. I forhold til rapporteringen for 2005 er skjemaet noe endret for å gi bedre data om forskningspolitiske prioriteringer. Herunder er det blant annet tatt inn et eget spørsmål vedrørende innsats rettet mot temaet Energi og miljø (punkt 5.6). Det gjøres spesielt oppmerksom på at institutter med innsats innenfor marin FoU, havbruksforskning og/eller bioteknologi også skal besvare tilleggsundersøkelsene for disse områdene.

Veiledningen gir nærmere spesifisering av utfylling av de endrede punktene i skjemaet. Det er derfor viktig at veiledningen leses grundig. I tilfelle uklarheter, ber vi om at man tar kontakt slik at felles praksis kan etableres og at eventuelle problemer kan rapporteres til Forskningsrådet. Kontaktpersoner er oppgitt på veiledningens forside. Vi viser for øvrig til brev fra Norges forskningsråd til instituttene angående årsrapportering fra forskningsinstituttene for 2007.

Opplysningene i det vedlagte skjemaets del 1-4 vil bli bearbeidet og gjort tilgjengelig på instituttnivå i Forskningsrådets årsrapporter som sendes til departementer og andre interesserte. Del 5 i skjemaet (FoU-statistikk) vil bare bli benyttet til statistiske formål, det vil si at disse dataene ikke vil bli publisert for enkeltinstitutter.

Vi ber om at innrapporteringen gjøres via et webskjema på NIFU STEP's nettsider: (<http://www.nifustep.no/norsk/innhold/statistikk/skjemaer>). Pga innarbeiding av de sist vedtatte endringene i rapporteringen vil skjemaet være klart for bruk 15. februar.

Påloggingsinformasjon for deres institutt:

Login: **xxxxxx**

Passord: **xxxxx**

Elektronisk versjon av skjemaet (Excel-format), veiledning, maler for rapportering av vitenskapelige publikasjoner, definisjoner av FoU og tilleggsskjemaene for kartlegging av marin FoU, havbruksforskning og bioteknologisk FoU (Excel-format) kan lastes ned fra NIFU STEPs nettsider (<http://www.nifustep.no/norsk/innhold/statistikk/skjemaer>). Liste over vitenskapelige publiseringskanaler kan lastes ned fra <http://dbh.nsd.uib.no/kanaler>.

Elektronisk innrapportering og innsendte skjemaer må være NIFU STEP i hende innen 7. mars d.å. Oversiktene med vitenskapelige publikasjoner, doktorgradskandidater og avlagte doktorgrader, samt relevante tilleggsundersøkelser, sendes som vedlegg til e-post til adressen fostat@nifustep.no eller i papirversjon.

Av hensyn til bearbeiding hos NIFU STEP og videre behandling i Forskningsrådet er det viktig at fristen overholdes.

Med vennlig hilsen
for NIFU STEP

Stig Slipersæter

Bo Sarpebakken

Vedlegg:

Skjema for innhenting av nøkkeltall

Veiledning for innhenting av nøkkeltall

Definisjoner av FoU 2007

Spørreskjemaer: Bioteknologisk FoU, Marin FoU, Havbruksforskning

Norges forskningsråd: Skjema for innhenting av nøkkeltall for forskningsinstitutter 2007

Instituttets navn:	Tlf.:
Kontaktperson:	E-post:

1 Instituttets økonomi

Alle beløp oppgis i 1000 kr.

1.1 Grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer

Se veiledningen for nærmere presiseringer. Sett inn flere rader om nødvendig.

Finansieringstype	Finansieringskilde	Regnskap 2007	herav overført til andre
Grunnbevilgning fra Norges forskningsråd	Norges forskningsråd		
Grunnbevilgning fra andre enn Norges forskningsråd (oppgi finansieringskilde)			
Strategiske instituttprogrammer fra Norges forskningsråd (SIP)	Norges forskningsråd		
Strategiske instituttprogrammer (SIP) via annet institutt (oppgi institutt)			
Strategiske instituttprogrammer (SIP) fra andre (oppgi finansieringskilde)			
Sum basisbevilgning			

1.2 Inntekter til forvaltningsoppgaver

Se veiledningen for nærmere presiseringer. Finansieringskilde må oppgis - sett inn flere rader om nødvendig.

Finansieringstype	Finansieringskilde	Regnskap 2007	herav overført til andre
Tilskudd til forvaltningsoppgaver som krever bruk av FoU-ressurser (oppgi finansieringskilde)			
Tilskudd til andre forvaltningsoppgaver (oppgi finansieringskilde)			
Sum inntekter til forvaltningsoppgaver			

1.3 Inntekter fra Norges forskningsråd (ekskl. grunnbevilgning og SIP)

Se veiledningen for nærmere presiseringer.

Finansieringstype	Regnskap 2007	herav overført til andre
Forskningstildeling fra Forskningsrådets programmer og virkemidler		
Andre inntekter fra Forskningsrådet		
Sum Norges forskningsråd		

1.4 Bidragsinntekter

Se veiledningen for nærmere presiseringer. Finansieringskilde må oppgis - sett inn flere rader om nødvendig.

Bidragsinntekter	Finansieringskilde	Regnskap 2007	herav overført til andre
Inntekter til bidragsforskning (oppgi finansieringskilde)			
Sum bidragsinntekter			

1.5 Oppdragsinntekter

Se veiledningen for nærmere presiseringer. Spesifiser finansieringskildene der det er aktuelt og oppgi beløp for hver kilde. Under departementene tas også med midler fra underliggende etater. Sett inn flere rader om nødvendig.

Finansieringskilde	Regnskap 2007	herav overført til andre
Departementer og underliggende enheter		
Arbeids- og inkluderingsdepartementet		
Barne- og likestillingsdepartementet		
Finansdepartementet		
Fiskeri- og kystdepartementet		
Fornyings- og administrasjonsdepartementet		
Forsvarsdepartementet		
Helse- og omsorgsdepartementet		
Justisdepartementet		
Kommunal- og regionaldepartementet		
Kultur- og kirkedepartementet		
Kunnskapsdepartementet		
Inntekter fra KD eller annen underliggende etat (unntatt universitet og høyskole)		
Inntekter fra tjenester utført på oppdrag fra/avtale med universitet eller høyskole		
Landbruks- og matdepartementet		
Miljøverndepartementet		
Nærings- og handelsdepartementet		
Olje- og energidepartementet		
Samferdselsdepartementet		
Utenriksdepartementet		
Sum departementer og underliggende enheter		
Kommuner/fylkeskommuner		
Næringslivet		
Industri		
Oljeselskaper		
Øvrig næringsvirksomhet		
Sum næringslivet		
Utlandet		
Utenlandsk næringsliv		
Utenlandske læresteder		
Utenlandske offentlige institusjoner		
Utenlandske private institusjoner		
EU-institusjoner		
Nordiske organisasjoner		
Øvrige internasjonale organisasjoner		
Sum utlandet		
Oppdragsinntekter fra andre finansieringskilder enn de spesifisert ovenfor. Spesifiser finansieringskilde (navn på organisasjon, fond osv)	Finansieringskilde	
Sum oppdragsinntekter fra andre kilder		
Sum oppdragsinntekter		

1.6 Øvrige inntekter fra virksomheten

Type inntekt	Regnskap 2007
Andre inntekter knyttet til FoU-virksomheten (lisensinntekter, salg av publikasjoner osv)	
Øvrige inntekter fra virksomheten (husleieinntekter oa)	
Sum øvrige inntekter fra virksomheten	

1.7 Driftskostnader (eksklusive direkte prosjektkostnader og kostnader ved faglig aktivitet utført av andre)

	Regnskap 2007
Lønn og sosiale kostnader	
Andre driftskostnader	
Avskrivninger	
Sum driftskostnader	

1.8 Direkte prosjektkostnader og kostnader ved faglig aktivitet utført av andre

	Regnskap 2007
Direkte prosjektkostnader ved eget institutt	
Kostnader ved faglig aktivitet utført av andre institusjoner, institutter, bedrifter mv	
- utført i Norge	
- utført i utlandet	
Sum direkte prosjektkostnader	

1.9 Driftsresultat

	Regnskap 2007
Sum driftsinntekter (sum 1.1-1.6)	
Sum driftskostnader (sum 1.7 og 1.8)	
Driftsresultat (driftsinntekter - driftskostnader)	

1.10 Finansinntekter og finanskostnader

	Regnskap 2007
Finansinntekter	
Finanskostnader	
Netto finansresultat	

1.11 Ekstraordinære inntekter og kostnader

	Regnskap 2007
Ekstraordinære inntekter	
Ekstraordinære kostnader	
Netto ekstraordinære inntekter/kostnader	

1.12 Årets resultat

	Regnskap 2007
Årets resultat (sum 1.9, 1.10 og 1.11)	

1.13 Investeringskostnader

	Regnskap 2007
Investeringskostnader: Utstyr, instrumenter o.l.	
Investeringskostnader: Nybygg, anlegg, tomter o.l.	
Sum investeringskostnader	

1.14 Disponering av grunnbevilgningen

Aktivitet	Regnskap 2007
Instituttinitiert forskning, inkl. kvalitetssikring, publisering og formidling	
Nettverksbygging, kompetanseutvikling mv.	
Vitenskapelig utstyr	
Sum grunnbevilgning	

1.15 Instituttets prosjektportefølje i 2007

Størrelse (i 1000 kr) for prosjektet som helhet	Antall prosjekter i 2007	Totalbeløp 2007
0 - 100		
101 - 500		
501 - 2000		
2001 og over		
Sum		

1.16 Eiendeler

	Regnskap 2007
Anleggsmidler	
Omløpsmidler	
Sum eiendeler	

1.17 Egenkapital og gjeld

	Regnskap 2007
Egenkapital	
Gjeld	
Sum egenkapital og gjeld	

Norges forskningsråd: Skjema for innhenting av nøkkeltall for forskningsinstitutter 2006**Dette skjema benyttes bare til eventuelle korrigeringer av 2006-tallene.**

Instituttets navn:	Tlf.:
Kontaktperson:	E-post:

1 Instituttets økonomi

Alle beløp oppgis i 1000 kr.

1.1 Grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer

Se veiledningen for nærmere presiseringer.

(Sett inn flere rader/linjer om nødvendig.)

Finansieringstype	Finansieringskilde	Endelig regnskap 2006	herav overført til andre
Grunnbevilgning	Norges forskningsråd		
Grunnbevilgning direkte fra departement (oppgi departement)			
Strategiske instituttprogrammer (SIP)	Norges forskningsråd		
Strategiske instituttprogrammer (SIP) fra departement (oppgi departement)			
Sum basisbevilgning			

1.2 Andre generelle inntekterSe veiledningen for nærmere presiseringer. Finansieringskilde **må** oppgis - sett inn flere rader om nødvendig, eller spesifiser beløp per kilde på eget ark.

Finansieringstype	Finansieringskilde	Endelig regnskap 2006	herav overført til andre
Tilskudd over statsbudsjettet til nasjonale og/eller forvaltningsrettede oppgaver (oppgi departement)			
Øvrige inntekter til FoU uten beregning av merverdiavgift (oppgi finansieringskilde)			
Sum andre generelle inntekter			

1.3 Inntekter fra Norges forskningsråd (ekskl. grunnbevilgning og SIP)

Se veiledningen for nærmere presiseringer.

	Endelig regnskap 2006	herav overført til andre
Forskningstildeling fra Forskningsrådets programmer og aktiviteter		
Andre inntekter fra Forskningsrådet		
Sum Norges forskningsråd		

1.4 Oppdragsinntekter**Se veiledningen for nærmere presiseringer.**

Spesifiser finansieringskildene der det er aktuelt og beløp for hver kilde. Under departementene tas også midler fra underliggende etater. (Sett inn flere rader/linjer hvis nødvendig.)

Finansieringskilde	Endelig regnskap 2006	herav overført til andre
Departementer og underliggende enheter		
Arbeids- og inkluderingsdepartementet		
Barne- og likestillingsdepartementet		
Finansdepartementet		
Fiskeri- og kystdepartementet		
Fornyings- og administrasjonsdepartementet		
Forsvarsdepartementet		
Helse- og omsorgsdepartementet		
Justisdepartementet		
Kommunal- og regionaldepartementet		
Kultur- og kirkedepartementet		
Kunnskapsdepartementet		
Inntekter fra KD eller annen underliggende etat (unntatt universitet og høyskole)		
Inntekter fra tjenester utført på oppdrag fra/avtale med universitet eller høyskole		
Landbruks- og matdepartementet		
Miljøverndepartementet		
Nærings- og handelsdepartementet		
Olje- og energidepartementet		
Samferdselsdepartementet		
Utenriksdepartementet		
Sum departementer og underliggende enheter		
Kommuner/fylkeskommuner		
Næringslivet		
Industri		
Oljeselskaper		
Øvrig næringsvirksomhet		
Sum næringslivet		
Utlandet		
Utenlandsk næringsliv		
Utenlandske læresteder		
Utenlandske offentlige institusjoner		
Utenlandske private institusjoner		
EU-institusjoner		
Nordiske organisasjoner		
Øvrige internasjonale organisasjoner		
Sum utlandet		
Andre oppdragsinntekter enn de spesifisert ovenfor (oppgi finansieringskilde)	Finansieringskilde	
Sum andre oppdragsinntekter		
Sum oppdragsinntekter		

1.5 Øvrige inntekter fra virksomheten

Andre inntekter knyttet til FoU-virksomheten (lisensinntekter, salg av publikasjoner osv)	
Øvrige inntekter fra virksomheten (husleieinntekter oa)	
Sum øvrige inntekter fra virksomheten	

1.6 Driftskostnader (eksklusive direkte prosjektkostnader og kostnader ved faglig aktivitet utført av andre)

	Endelig regnskap 2006
Lønn og sosiale kostnader	
Andre driftskostnader	
Avskrivninger	
Sum driftskostnader	

1.7 Direkte prosjektkostnader og kostnader ved faglig aktivitet utført av andre

	Endelig regnskap 2006
Direkte prosjektkostnader ved eget institutt	
Kostnader ved faglig aktivitet utført av andre institusjoner, institutter, bedrifter mv	
- utført i Norge	
- utført i utlandet	
Sum direkte prosjektkostnader	

1.8 Driftsresultat

	Endelig regnskap 2006
Sum driftsinntekter (sum 1.1-1.5)	
Sum driftskostnader (sum 1.6 og 1.7)	
Driftsresultat (driftsinntekter - driftskostnader)	

1.9 Finansinntekter og finanskostnader

	Endelig regnskap 2006
Finansinntekter	
Finanskostnader	
Netto finansresultat	

1.10 Ekstraordinære inntekter og kostnader

	Endelig regnskap 2006
Ekstraordinære inntekter	
Ekstraordinære kostnader	
Netto ekstraordinære inntekter/kostnader	

1.11 Årets resultat

	Endelig regnskap 2006
Årets resultat (sum 1.8, 1.9 og 1.10)	

1.12 Investeringskostnader

	Endelig regnskap 2006
Investeringskostnader: Utstyr, instrumenter o.l.	
Investeringskostnader: Nybygg, anlegg, tomter o.l.	
Sum investeringskostnader	

1.13 Disponering av grunnbevilgningen

	Endelig regnskap 2006
Aktivitet	
Instituttinitiert forskning, inkl. kvalitetssikring, publisering og formidling	
Nettverksbygging, kompetanseutvikling mv.	
Vitenskapelig utstyr	
Sum grunnbevilgning	

1.14 Instituttets prosjektportefølje i 2006

	Antall prosjekter i 2006	Totalbeløp 2006
Størrelse (i 1000 kr) for prosjektet som helhet		
0 - 100		
101 - 500		
501 - 2000		
2001 og over		
Sum		

1.15 Eiendeler

	Endelig regnskap 2006
Anleggsmidler	
Omløpsmidler	
Sum eiendeler	

1.16 Egenkapital og gjeld

	Endelig regnskap 2006
Egenkapital	
Gjeld	
Sum egenkapital og gjeld	

2 Instituttets personale (årsverk, doktorgrader, tilgang, avgang mm)**2.1 Årsverk utført av instituttets personale**

	2007	
	Menn	Kvinner
Antall årsverk utført av forskere og annet faglig personale		
Antall årsverk utført av andre ansatte		
Sum årsverk		

2.2 Doktorgrader

	2007	
	Menn	Kvinner
Antall ansatte i hovedstilling ved instituttet med doktorgrad		
Doktorgradskandidater-/studenter - antall årsverk til doktorgradsarbeid. <i>Vennligst legg ved navneliste - se veiledningen for nærmere presisering.</i>		
Antall nye doktorgrader avlagt av personer ansatt ved instituttet		
<i>herav avlagte doktorgrader der minst 50 prosent av arbeidet er utført ved instituttet eller der instituttet har finansiert minst 50 prosent av arbeidet. Vennligst legg ved en navneliste.</i>		

2.3 Avgang og tilvekst av forskere og annet faglig personale

	2007	
	Avgang	Tilvekst
Næringslivet		
Universitet og høyskole (unntatt nyutdannede)		
Andre forskningsinstitutter		
Offentlig virksomhet		
Utlandet		
Nyutdannede		
Annet (inkl. avgang for aldersgrensen)		
Sum		

2.4 Årsverk utført ved annen institusjon av forskere og annet faglig personale ansatt ved instituttet 2007

	A	B	C
	Næringsliv	Universitet/ høyskole	Annet forsknings- miljø
Antall årsverk utført ved A, B eller C av personer i faglig hovedstilling ved instituttet og med			
- bistilling ved A, B eller C			
- arbeidsplass ved A, B eller C			

2.5 Årsverk utført ved instituttet av forskere og annet faglig personale ansatt ved annen institusjon 2007

	A	B	C
	Næringsliv	Universitet/ høyskole	Annet forsknings- miljø
Antall årsverk utført ved instituttet av personer med faglig hovedstilling ved A, B eller C og med			
- bistilling ved instituttet			
- arbeidsplass ved instituttet			

3 Resultater av FoU-virksomheten (publisering, formidling, patenter mm.)**3.1 Vitenskapelig publisering 2007**

Merk at det for publikasjoner oppgitt under 3.1 skal leveres spesifikasjon av publikasjonene i tilsendt mal.

Kategori	Antall
Vitenskapelig artikkel i periodika eller serier (ISSN-titler)	
Vitenskapelig artikkel i antologi	
Vitenskapelig monografi	

3.2 Øvrig publisering og formidling 2007

Kun publisering og formidling som ikke er oppgitt i pkt 3.1

Kategori	Antall
Fagbøker, lærebøker eller andre selvstendige utgivelser	
Kapitler eller artikler i fagbøker, lærebøker, konferanserapporter ("proceedings"), fagtidsskrifter	
Rapporter i egen rapportserie	
Rapporter i eksternt rapportserie	
Rapporter til oppdragsgivere (konfidensielle sluttrapporter)	
Foredrag/fremleggelse av paper/poster	
Populærvitenskapelige artikler og foredrag	
Ledere, kommentarer, anmeldelser, kronikker o.l. publisert i tidsskrift, dagspresse	

3.3 Konferanser, seminarer o.l. der instituttet har vært medvirkende som arrangør i 2007 (kun konferanser o.l. med varighet en hel dag eller mer tas med)

Antall konferanser	
--------------------	--

3.4 Patentsøknader 2007

	Norge	Utlandet
Antall innsendte patentsøknader		

3.5 Meddelte patenter 2007

(Sett inn flere rader/linjer hvis nødvendig.)

Betegnelse	Land

3.6 Lisenser solgt i 2007

Antall nye lisenser solgt	
Inntekter fra lisenser i 2007 (i 1000 kr.)	

3.7 Nyetableringer med utgangspunkt i instituttets virksomhet 2007

(Sett inn flere rader/linjer hvis nødvendig.)

Bedriftens, virksomhetens navn	Bransje	Antall ansatte pr. 31.12.2007

4 Samarbeid med andre institusjoner

4.1 Veiledningssamarbeid med universiteter og høyskoler 2007

	Menn	Kvinner
Antall ansatte i hovedstilling ved instituttet som har vært veiledere for hovedfags-/doktorgradskandidater i 2007		
Antall avlagte doktorgrader i 2007 der instituttet har bidratt med veiledning		
Antall hovedfags-/diplomstudenter med arbeidsplass ved instituttet		

4.2 Internasjonale prosjekter 2007

Prosjekttype	Antall prosjekter
EU-prosjekter	
COST-prosjekter	
EUREKA-prosjekter	
Nordisk Ministerråd	
OECD-prosjekter	
FN-prosjekter	
Verdensbanken	
Andre prosjekter	
Sum	

4.3 Utenlandske gjesteforskere ved instituttet 2007

Kun opphold over 2 mnd tas med.

Fra land/region	Antall gjesteforskere	Antall måneder opphold i alt
Norden		
EU, ekskl. Norden		
Europa forøvrig		
USA		
Canada		
Asia		
Annet		
Sum gjesteforskere		

4.4 Forskere og annet faglig personale i hovedstilling ved instituttet med opphold ved utenlandsk forskningsinstitusjon 2007

Kun sammenhengende opphold over 2 mnd tas med.

Til land/region	Antall forskere	Antall måneder opphold i alt
Norden		
EU, ekskl. Norden		
Europa forøvrig		
USA		
Canada		
Asia		
Annet		
Sum utenlandsopphold		

5 Instituttets forskning og utviklingsarbeid (FoU) i 2007

Mens del 1-4 i spørreskjemaet omfatter all virksomhet ved instituttet, er spørsmålene i denne delen konsentrert om instituttets FoU-virksomhet slik denne er definert av OECD. Svar på denne delen av spørreskjemaet vil utelukkende bli benyttet til statistiske formål ved NIFU STEP.

Instituttets navn:	Tlf.:	Faks:
Kontaktperson:	E-post:	

5.1 Forskning og utviklingsarbeid (FoU) i instituttets totale virksomhet i 2007

Anslå etter beste skjønn hvor stor andel av instituttets egenutførte virksomhet (målt i årsverk, driftskostnader el), dvs eksklusiv aktivitet som er utført av andre, som var å regne som forskning og utviklingsarbeid (FoU) i 2007. Ressurser til administrasjon og ledelse av FoU skal også regnes som FoU. Når det gjelder avgrensning mot annen beslektet virksomhet viser vi til vedlegget "FoU-statistikk 2007" punkt A. Ytterligere hjelp ved avgrensningen kan fås ved å studere "Utdrag fra OECDs Frascati Manual i norsk oversettelse" som kan lastes ned fra:

http://www.nifustep.no/norsk/innhold/statistikk/fou_statistikk/om_fou_statistikken/frascati_manualen

Aktivitetstype	Fordeling (%)
Grunnforskning	
Anvendt forskning	
Utviklingsarbeid	
Sum egenutført forskning og utviklingsarbeid (FoU)	
Annen egenutført aktivitet enn FoU	
Instituttets totale egenutførte aktivitet	100 %

5.2 Finansiering av FoU-virksomheten i 2007

Anslå med utgangspunkt i inntektene instituttet har oppgitt i tabellene 1.1-1.5 i økonomidelen foran, hvor stor andel av midlene fra hver enkelt finansieringskilde som gikk til egenutført FoU-virksomhet i 2007, slik FoU-begrepet er definert under punkt 5.1.

Finansieringstype/-kilde	FoU-andel (%)
Grunnbevilgning	
Strategiske instituttprogrammer (SIP)	
Tilskudd til forvaltningsoppgaver som krever bruk av FoU-ressuser	
Tildelinger fra Forskningsrådets programmer og virkemidler	
Bidragsinntekter	
Oppdragsinntekter	
Departementer og underliggende enheter	
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	
Barne- og likestillingsdepartementet	
Finansdepartementet	
Fiskeri- og kystdepartementet	
Fornyings- og administrasjonsdepartementet	
Forsvarsdepartementet	
Helse- og omsorgsdepartementet	
Justisdepartementet	
Kommunal- og regionaldepartementet	
Kultur- og kirkedepartementet	
Kunnskapsdepartementet	
Landbruks- og matdepartementet	
Miljøverndepartementet	
Nærings- og handelsdepartementet	
Olje- og energidepartementet	
Samferdselsdepartementet	
Utenriksdepartementet	
Kommuner/fylkeskommuner	
Næringslivet	
Industri	
Oljeselskaper	
Øvrig næringsvirksomhet	
Utlandet	
Utenlandsk næringsliv	
Utenlandske læresteder	
Utenlandske offentlige institusjoner	
Utenlandske forskningsinstitutter	
EU-institusjoner	
Nordiske organisasjoner	
Øvrige internasjonale organisasjoner	
Oppdragsinntekter fra andre finansieringskilder enn de spesifisert ovenfor	

5.3 Fagområder og finansiering i 2007

Anslå etter beste skjønn for hver gruppe av finansieringstyper/-kilder hvordan instituttets egenutførte FoU-virksomhet i 2007 fordelte seg på fagområder. Nærmere definisjon av fagområdene er gitt i vedlegget "FoU-statistikk 2007" punkt B.

Finansieringskilde	Fagområde						
	Humaniora	Samfunns- vitenskap	Matematikk og natur- vitenskap	Teknologi	Medisin og helsefag	Landbruks- og fiskerifag og veterinær- medisin	Totalt
Basisbevilgning							100 %
Andre driftsinntekter, fra							
Norges forskningsråd							100 %
Offentlige kilder							100 %
Næringslivet							100 %
Andre innenlandske kilder							100 %
Utlandet							100 %

5.4 Fordeling av FoU-virksomheten i 2007 per fylke

Vennligst fordel instituttets egenutførte FoU-virksomhet i 2007 etter hvor aktiviteten ble utført.

Fylke	Fordeling (%)
Østfold	
Akershus	
Oslo	
Hedmark	
Oppland	
Buskerud	
Vestfold	
Telemark	
Aust-Agder	
Vest-Agder	
Rogaland	
Hordaland	
Sogn og Fjordane	
Møre og Romsdal	
Sør-Trøndelag	
Nord-Trøndelag	
Nordland	
Troms	
Finnmark	
Svalbard	
Totalt	100 %

5.5 Tematiske prioriteringer

Dersom instituttet i 2007 hadde FoU-virksomhet som faller inn under noen av områdene nedenfor, vennligst anslå hvor stor prosentvis andel dette utgjorde av instituttets egenutførte FoU-virksomhet i 2007. Områdene er definert i vedlegget "FoU-statistikk 2007" punkt C. Ved overlapp mellom områdene skal innsatsen føres på hvert av områdene, slik at summen kan overstige 100 %. Eksempelvis vil et institutt kunne ha 100 % innsats innenfor hav og 80 % innenfor mat.

Tematiske prioriteringer	Har instituttet hatt FoU innenfor de oppgitte områdene i 2007? Sett kryss.		Hvis ja, vennligst angi andelen av total FoU i prosent.
	Ja	Nei	
Energi og miljø (besvar også pkt. 5.6 under)			
Mat			
Hav			
Helse			
Velferd			

5.6 Spesifisering av Energi og miljø

Dersom instituttet i 2007 hadde FoU-virksomhet som faller inn under temaet Energi og miljø (punkt 5.5 over), vennligst fordel innsatsen prosentvis på områdene under. Områdene er definert i vedlegget "FoU-statistikk 2007" punkt C.

Energi og miljø, spesifisert	Prosent
Fornybar energi	
Annen miljørelatert energi	
Petroleumsvirksomhet	
Annen energi	
Klimaforskning	
CO ₂ -håndtering	
Annen miljøforskning	
Totalt	100 %

5.7 Prioriterte teknologiområder

Dersom instituttet i 2007 hadde FoU-virksomhet som faller inn under noen av teknologiområdene nedenfor, vennligst anslå hvor stor prosentvis andel den utgjorde av instituttets egenutførte FoU-virksomhet i 2007. Områdene er definert i vedlegget "FoU-statistikk 2007" punkt D. Ved overlapp mellom områdene skal innsatsen føres på hvert av områdene, slik at summen kan overstige 100 %.

Prioriterte teknologiområder	Har instituttet hatt FoU innenfor de oppgitte teknologiområdene i 2007? Sett kryss.		Hvis ja, vennligst angi andelen av total FoU i prosent.
	Ja	Nei	
Informasjons- og kommunikasjonsteknologi			
Bioteknologi (se også tilleggsskjema)			
Nanoteknologi			
Nye materialer, unntatt nanoteknologi			

5.8 Fordeling av FoU-virksomheten i 2007 på næringer

Hadde instituttet i 2007 FoU-virksomhet som var rettet mot bruk i næringslivet?

Ja

Nei

Dersom ja, vennligst gi et anslag for ressursinnsatsen som faller innenfor næringene spesifisert i tabellen nedenfor. Innsatsen kan oppgis enten som prosent av den totale egenutførte FoU-virksomheten eller ved å angi beløp (i 1000 kroner). Næringsinndelingen bygger på Standard for næringsgruppering (SN2007) som finnes her:

http://www.ssb.no/emner/10/01/nos_d383/

Næring (SN2007)	Andel av total FoU (%)	Beløp (1000 kr)
Jordbruk og skogbruk (01-02)		
Fiske, fangst og fiskeoppdrett (03)		
Utvinning av olje og naturgass (06)		
Bergverksdrift (05, 07-09)		
Industri		
Produksjon av nærings- og nytelsesmidler (10-12)		
Produksjon av tekstiler, klær, lær og lærvarer (13-15)		
Produksjon av trevarer, unntatt møbler (16)		
Treforedling og grafisk produksjon (17-18)		
Produksjon av kull- og petroleumsprodukter (19)		
Produksjon av kjemikalier og kjemiske produkter (20)		
Produksjon av farmasøytiske råvarer og preparater (21)		
Produksjon av gummi- og plastprodukter (22)		
Produksjon av andre ikke-metallholdige mineralprodukter (23)		
Produksjon av metaller og metallvarer, unntatt maskiner og utstyr (24-25)		
Produksjon av maskiner og utstyr (26-28)		
Produksjon av medisinske instrumenter og måleutstyr (33)		
Øvrig produksjon av elektriske og optiske produkter (30-32)		
Produksjon av transportmidler (29-30)		
Annen industriproduksjon, inklusive møbler (31-32)		
Kraft- og vannforsyning (35-36)		
Bygge- og anleggsvirksomhet (41-43)		
Tjenesteytende sektor		
Agentur- engroshandel og detaljhandel (45-47)		
Transport (49-53)		
Telekommunikasjon (61)		
Tjenester tilknyttet informasjonsteknologi (62)		
Øvrig informasjon og kommunikasjon (58-60, 63)		
Finansierings- og forsikringsvirksomhet (64-66)		
Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting (69-75)		
Forretningsmessig tjenesteyting (77-82)		

5.9 Øvrige kartlegginger

Hadde instituttet aktivitet innenfor utdanningsforskning i 2007? Utdanningsforskning er definert i vedlegget FoU-statistikk 2007 punkt E.

Ja

Nei

For institutter med virksomhet innenfor **marin FoU**, **havbruksforskning** og **bioteknologi** viser vi også til vedlagte tilleggsskjemaer. Dette er oppfølginger av tidligere kartlegginger av disse områdene. Vi ber om at skjemaene fylles ut og returneres til NIFU STEP.

Veiledning

Nøkkeltall / årsrapportering for institutter som omfattes av Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter

2007

Kontaktpersoner:

Kristoffer Rørstad, tlf 22 59 51 26, e-post: kristoffer.rorstad@nifustep.no

Bo Sarpebakken, tlf 22 59 51 63, e-post: bo.sarpebakken@nifustep.no

Stig Slipersæter, tlf 22 59 51 81, e-post: stig.slipersater@nifustep.no

1. Instituttets økonomi

I forbindelse med Regjeringens vedtak om innføring av et nytt resultatbasert finansieringssystem for instituttsektoren fra 2009, er økonomimodulen litt endret fra i fjor. Det er blant annet behov for en litt annen kategorisering av inntektene i 2007 enn tidligere. Endringer i årets rapportering sammenlignet med tidligere år er presisert nærmere i følgebrevet for rapporteringen.

Generelt om økonomidataene

Økonomidataene skal omfatte inntekter og utgifter som er regnskapsført i resultatregnskapet for 2007. Samtidig er det viktig at de økonomiske nøkkeltallene kun skal omfatte de økonomiske ressursene som er satt inn i instituttets egen virksomhet. For å fange opp dette, skal inntekter som instituttet eventuelt har overført til andre forskningsmiljøer, føres i kolonnen "herav overført til andre". Her oppgis de deler av regnskapsførte inntekter (per kilde) som instituttet eventuelt har overført til andre i rollen som prosjektkoordinator (for eksempel for EU-prosjekter og NFR-prosjekter) eller der instituttet på annen måte har overført økonomiske ressurser til samarbeidspartnere.

Spørsmålene 1.1 tom 1.12 skal normalt kunne fylles ut på grunnlag av instituttets endelige regnskapstall (foreløpige tall hvis endelige ikke foreligger).

Spørsmålene 1.13 tom 1.15 gir utfyllende opplysninger til regnskapet på enkelte områder.

Spørsmålene 1.16 og 1.17 gjelder tall fra balanseregnskapet.

Dersom instituttet har behov for å korrigere eventuelle foreløpige økonomidata som ble rapportert for 2006, gjøres dette i et eget regneark (*Økonomi 2006*) i henhold til gammel skjemastruktur, og den veiledning som fulgte med utsendelsen av skjemaet for 2006. Eventuell korrigerings av 2006-tall fylles ut bare der endelig regnskap skiller seg fra tallene rapportert i nøkkeltallsrapporteringen for 2006. Endringer som er mindre enn ± kr 100 000 tas ikke med. Ønskes kopi av fjorårets rapportskjema eller veiledning, kan NIFU STEP kontaktes.

1.1 Grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer (SIP)

Grunnbevilgning og Strategisk instituttprogram

Her føres alle grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer. Grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer fra Norges forskningsråd eller kanalisert gjennom Norges forskningsråd oppgis totalt (dvs hvis instituttet mottar basisbevilgning fra flere divisjoner i Forskningsrådet, trenger man ikke spesifisere hvilke det gjelder). Grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer fra andre enn Norges Forskningsråd spesifiseres med beløp per finansieringskilde (navn på departement, underliggende enhet eller fond). Midler instituttet har mottatt til strategiske instituttprogrammer kanalisert gjennom andre institusjoner (for eksempel ved strategiske instituttprogrammer som gjennomføres i samarbeid med andre institutter) skal også spesifiseres.

1.2 Inntekter til forvaltningsoppgaver

Inntekter til forvaltningsoppgaver skal todeles etter om aktiviteten krever bruk av FoU.

Tilskudd til forvaltningsoppgaver som krever bruk av FoU-ressurser

Her føres generelle bevilgninger over statsbudsjettet øremerket forvaltningsoppgaver (inklusive nasjonale oppgaver) som krever bruk av FoU-ressurser for å utøve. Inntektene spesifiseres med beløp per finansieringskilde.

Tilskudd til andre forvaltningsoppgaver

Her føres generelle bevilgninger over statsbudsjettet øremerket forvaltningsoppgaver (inklusive nasjonale oppgaver) som *ikke* krever bruk av FoU-ressurser for å utøve (for eksempel innsamling av data, analysevirksomhet osv.). Inntektene spesifiseres med beløp per finansieringskilde.

1.3 Inntekter fra Norges forskningsråd (utenom grunnbevilgning og SIP)

Her føres inntekter fra Norges forskningsråd som ikke inngår i grunnbevilgningen eller strategisk instituttprogram (SIP). Inntektene fra Norges forskningsråd deles i to kategorier.

Forskningstildeling fra Forskningsrådets programmer og virkemidler

Inntekter fra handlingsrettede og forskerstyrte programmer, prosjekter og inntekter knyttet til alle andre virkemidler med forskning som hovedformål som instituttet har mottatt direkte fra Norges forskningsråd. Ta også med inntekter instituttet har mottatt som del av Forskningsrådsprosjekter kanalisert via samarbeidspartnere. Prosjektstøtte fra Norges forskningsråd for å fremme norsk deltakelse i EUs rammeprogrammer og nasjonal medfinansiering av EU-prosjekter føres også her.

Inntekter fra brukerstyrte forskningsprogrammer og -prosjekter skal føres under den kilden som utbetalte midlene til instituttet. Se også omtalen under 1.5 *Oppdrag for Næringslivet*.

Andre inntekter fra Forskningsrådet

Inntekter fra Norges forskningsråd til virksomhet som ikke har forskning som et hovedformål, for eksempel evalueringer, analyser, statistikk, utredninger med mer.

1.4 Bidragsinntekter

Med bidragsfinansiert virksomhet forstås prosjekter instituttet henter støtte til fra nasjonale og internasjonale finansieringskilder uten krav til leveranser (uten motytelse) ved avtale/kontraktsinngåelse.

Kategorien omfatter inntekter instituttet har mottatt uten at det er beregnet merverdiavgift. Det kan for eksempel omfatte satsinger i regi av departementene, tilskudd fra Innovasjon Norge, tildeling fra private organisasjoner og ulike bransje- eller forskningsfond. Inntektene må spesifiseres med beløp per finansieringskilde. Institutter som mottar generelle tilskudd fra fylkeskommuner og kommuner føres disse her. Midler fra Norges forskningsråd føres *ikke* her, men under 1.3.

1.5 Oppdragsinntekter

Her føres instituttets oppdragsinntekter.

Med oppdragsfinansiert virksomhet forstås prosjekter instituttet utfører mot vederlag (betaling) fra eksterne oppdragsgivere, med krav til leveranser (med motytelse) ved avtale/kontraktinngåelse.

Oppdrag for departementer og underliggende enheter

Her føres alle andre inntekter fra departementer og underliggende enheter enn de som fremkommer under 1.1-1.4. Dette inkluderer forskningsprosjekter og -oppdrag, konsulenttjenester, analysearbeid osv. Som en hovedregel vil tildelingene under dette punktet være i samsvar med anbudsreglene, og merverdiavgift vil være beregnet.

Med "underliggende enheter" menes alle organer som inngår i den sentrale statsforvaltningen, bl.a. direktorater, fylkesmennene, ulike "råd" og "tilsyn", (for eksempel Statens forurensningstilsyn, Helsetilsynet, Fiskeridirektoratet, Mattilsynet).

Inntekter fra forskningsoppdrag, undervisningsvirksomhet og administrasjon utført på oppdrag for universitet eller høyskole spesifiseres spesielt under KD, så fremt inntektene tilfaller instituttet (ikke inntekter som går direkte til de ansatte).

Inntekter fra statlig forretningsdrift skal føres under Oppdrag for næringslivet.

Oppdrag for kommuner/fylkeskommuner

Her føres inntekter fra kommuner og fylkeskommuner og deres underliggende enheter. Generelle tilskudd fra fylkeskommuner og kommuner skal føres under 1.4.

Oppdrag for næringslivet

Her føres inntekter fra norsk næringsliv, inkludert statlig forretningsdrift. Inntekter fra multinasjonale selskapers norske avdelinger tas med her. Inntekter fra slike selskapers avdelinger i utlandet tas med under *Utenlandsk næringsliv* nedenfor. Inntekter fra brukerstyrte forskningsprogrammer og -prosjekter føres under den kilden som utbetalte midlene til instituttet. For eksempel føres slike inntekter fra en bedrift her, uavhengig av Norges forskningsråds finansielle bidrag til programmet eller prosjektet.

Oppgi inntektene fra næringslivet fordelt på industri, oljeselskaper og øvrig næringsvirksomhet.

Utlandet

Utenlandsk næringsliv: Inntekter fra prosjekter der utenlandsk næringsliv er oppdragsgiver. Hvis oppdragsgiver er et konsern, føres inntekten her bare hvis det er et av konsernets utenlandske selskap som er oppdragsgiver. Dersom selskapet er registrert i Norge føres inntektene under *Næringslivet* over.

Utenlandske læresteder: Inntekter fra prosjekter der en utenlandsk høyere utdanningsinstitusjon er oppdragsgiver.

Utenlandske offentlige institusjoner: Inntekter fra prosjekter der en offentlig utenlandsk institusjon er oppdragsgiver (forskningsråd, etat, offentlig forskningsinstitutt ol). Midler fra eventuelle offentlige utenlandske fond føres også her.

Utenlandske private institusjoner: Inntekter fra prosjekter der et utenlandsk forskningsinstitutt er oppdragsgiver. Midler fra eventuelle private utenlandske fond føres også her.

EU-institusjoner: Her føres inntekter fra prosjekter under EU's

rammeprogrammer der instituttet deltar som "contractor", "associated contractor" eller "subcontractor", og andre inntekter fra EU-kommisjonen. Prosjektstøtte fra Norges forskningsråd for å fremme norsk deltakelse i EUs rammeprogrammer føres under *Norges forskningsråd*. Det samme gjelder nasjonal medfinansiering av EU-prosjekter. Inntekter fra oppdrag utført for andre norske institutter som deltar i EU-prosjekter, men der instituttet ikke selv deltar i prosjektet, føres under *Andre oppdragsinntekter*.

Nordiske organisasjoner: Inntekter fra prosjekter finansiert av Nordisk Råd, Nordisk Ministerråd, Nordisk Industrifond og andre nordiske organisasjoner.

Øvrige internasjonale organisasjoner: Inntekter fra prosjekter ol finansiert av organisasjoner som opererer i flere land, for eksempel FN og FN-organisasjoner, OECD, ESA, Verdensbanken osv.

Oppdrag for andre oppdragsgivere enn de spesifisert ovenfor

Her føres inntekter fra prosjekter for andre oppdragsgivere enn de spesifisert over. Dette vil i første rekke kunne gjelde oppdrag utført for private organisasjoner, for andre forskningsinstitutter og oppdrag finansiert av fond. Vennligst spesifiser beløp per finansieringskilde.

1.6 Øvrige inntekter fra virksomheten

Her føres inntekter som ikke er knyttet direkte til salg av FoU-tjenester. Inntektene splittes i inntekter som kommer som en indirekte følge av FoU-virksomheten og inntekter fra øvrig virksomhet. Førstnevnte kategori vil kunne omfatte inntekter fra salg av publikasjoner og lisenser, mens sistnevnte kan omfatte husleieinntekter og lignende. Finansinntekter føres *ikke* her, men under 1.10.

1.7 Driftskostnader (eksklusive direkte prosjektkostnader og kostnader ved faglig aktivitet utført av andre)

Her føres kostnader (utgifter) til instituttets ordinære drift. Institutter som skiller ut "direkte prosjektkostnader" som egen kategori i regnskapet, fører disse under 1.8. Det samme gjelder kostnader i forbindelse med faglig aktivitet utført av andre institusjoner (jf. definisjoner under pkt. 1.8 nedenfor).

Lønn og sosiale kostnader

Omfatter lønn og sosiale kostnader, inklusive pensjon og arbeidsgiveravgift.

Andre driftskostnader

Omfatter kostnader til husleie, forbruksmateriell, brensel, telefon, kopiering etc.

Avskrivninger

Årets avskrivninger.

1.8 Direkte prosjektkostnader og kostnader ved faglig aktivitet utført av andre

Direkte prosjektkostnader ved eget institutt

Kostnader instituttet har hatt ved gjennomføring av prosjekter ved eget institutt, men som ikke føres som ordinære lønns- og driftskostnader i regnskapet.

Direkte prosjektkostnader ved faglig aktivitet utført av andre institusjoner, institutter, bedrifter mv.

Midler til faglig aktivitet (for eksempel delprosjekter) som instituttet har inntektsført, men ikke utført selv. Det vil si kostnader til faglig aktivitet som instituttet har satt bort til og som er utført av andre institusjoner, institutter, bedrifter mv. Ta herunder også med midler instituttet har overført til andre i

egenskap av administrator av prosjekter med flere deltakere (for eksempel i egenskap av hovedkontraktspartner ("co-ordinator") i EU-prosjekter e.l.). Prosjektkostnadene til faglig aktivitet utført av andre må sees i sammenheng med inntekter satt bort til andre under 1.1-1.5.

1.9 Driftsresultat

Sum driftsinntekter

Summen av 1.1-1.6.

Sum driftskostnader

Summen av 1.7 Sum driftskostnader og 1.8 Sum direkte prosjektkostnader.

1.10 Finansinntekter og finanskostnader

Finansinntekter

Inntekter fra renter, aksjeutbytte mv.

Finanskostnader

Utgifter til renter, provisjoner mv.

1.11 Ekstraordinære inntekter og kostnader

Fylles bare ut dersom instituttet i regnskapet har ekstraordinære inntekter eller kostnader.

1.12 Årets resultat

Summen av 1.9 Driftsresultat, 1.10 Netto finansresultat og 1.11 Netto ekstraordinære inntekter/kostnader.

1.13 Investeringskostnader

Investeringskostnader omfatter alle aktiverte investeringer og direkte kostnadsførte anskaffelser av varige driftsmidler og anleggsmidler, fratrukket eventuelle salg av slike.

1.14 Disponering av grunnbevilgningen

Instituttets grunnbevilgning fordelt på ulike aktivitetstyper.

Instituttinitiert forskning, inkl. kvalitetssikring, publisering og formidling

Forskning innenfor instituttets kjerneaktiviteter, igangsatt uten eksterne oppdragsgivere. Omfatter også tiltak for kvalitetssikring av forskningsprosess og -resultater, publisering og formidling knyttet til egeninitiert forskning.

Nettverksbygging, kompetanseutvikling mv.

Tiltak for å styrke samarbeidet med andre, oppbygging av instituttets kompetanse, veiledning og doktorgradsutdanning.

1.15 Instituttets prosjektportefølje

Størrelse for prosjektet som helhet

Størrelseskategoriene gjelder prosjektet som helhet uavhengig av om det er flere finansieringskilder og/eller om prosjektet går over flere år. Eks.: Et prosjekt som er finansiert med kr. 50 000 hvert år i fire år kommer i kategori 101 - 500.

Antall

Antall prosjekter instituttet har arbeidet med innen hver kategori i 2007.

Totalbeløp 2007

Summen av inntekter i 2007 for alle prosjektene innen hver størrelseskategori.

1.16 Eiendeler

Her oppgis det som normalt inngår under balanse i instituttets årsrapport. Bare summene for hhv anleggsmidler og omløpsmidler oppgis.

1.17 Egenkapital

Her oppgis det som normalt inngår under balanse i instituttets

årsrapport. Bare summene for hhv egenkapital og gjeld oppgis.

2. Instituttets personale

2.1 Årsverk utført av instituttets personale

Omfatter alle årsverk utført ved instituttet i 2007. Årsverk utført av deltidsansatt personale, engasjementer ol skal tas med.

Antall årsverk utført av forskere og annet faglig personale

Omfatter totalt antall årsverk utført av forskere og annet faglig personale, det vil si alle faglige årsverk utført av personale med hovedfag, mastergrad, siv.ing., siv.øk. eller med tilsvarende realkompetanse og som fungerer som forskere. Administrativt personale tas ikke med her, men under *Antall årsverk utført av andre ansatte*.

Antall årsverk utført av andre ansatte

Her føres alle andre årsverk enn de som er oppført under *Antall årsverk utført av forskere og annet faglig personale*. Her inngår administrativt personale, teknikere og laboratoriepersonale.

2.2 Doktorgrader

Antall ansatte i hovedstilling ved instituttet med doktorgrad

Alle som hadde ansettelse i hovedstilling ved instituttet pr 31.12.2007 og som hadde norsk eller utenlandsk doktorgrad. Ansatte i bistilling tas ikke med.

Doktorgradskandidater/-studenter

Her føres antall årsverk knyttet til arbeid med doktorgrad utført av doktorgradskandidater opptatt på et doktorgradsprogram (PhD) der instituttet gjennom avtale med vedkommende universitet om doktorgradsutdanningen har forpliktet seg til å finansiere doktorgradsutdanningen og/eller tilby kandidaten arbeidsplass med tilhørende nødvendig utstyr.

Det tas kun med årsverk utført av doktorgradskandidater der instituttet bidrar med minst 50 prosent av finansieringen av doktorgradsarbeidet, eller der minst 50 prosent av arbeidet er utført ved instituttet.

Det bes om at det legges ved en liste med navn på kandidatene som er tatt med påført opptakstidspunkt (mnd/år) og årsverksinnsatsen knyttet til doktorgradsarbeidet i 2007.

Antall nye doktorgrader avlagt av personer ansatt ved instituttet

Bare doktorgrader med godkjent disputas i 2007 skal tas med.

I tillegg bes det om en presisering av antall avlagte doktorgrader i 2007 der minst 50 prosent av doktorgradsarbeidet har vært utført ved instituttet eller der instituttet har bidratt med minst 50 prosent av finansieringen av doktorgradsarbeidet. Det bes om at det legges ved en liste med navn på doktorandene som er tatt med.

2.3 Avgang og tilvekst av forskere og annet faglig personale

Bare personer som har vært ansatt mer enn 6 måneder på instituttet skal tas med i tallene for avgang. Tilsvarende skal bare personer som blir ansatt for lengre tid enn 6 måneder tas med i tallene for tilvekst.

Personer som har sluttet i hovedstilling, men beholdt bistilling eller annen redusert stilling ved instituttet, tas ikke med i tallene for avgang. Tilsvarende skal ikke personer som har blitt tilsatt i bistilling eller deltidsstilling under 50% tas med i tallene for tilvekst.

Personer som har permisjon for å gå over til annen stilling men ikke formelt har sluttet, tas ikke med. Disse tas med i rapporten for det året de formelt slutter.

2.4 Årsverk utført ved annen institusjon av forskere og annet faglig personale ansatt ved instituttet

- bistilling ved A, B eller C

Oppgi antall årsverk ansatte i hovedstilling ved instituttet har utført i formelle bistillinger innen hver av de tre kategoriene A, B og C. Årsverk i bistilling regnes om til fulltid (for eksempel 20% bistilling som professor II er 0,2 årsverk).

- arbeidsplass ved A, B eller C

Oppgi antall årsverk ansatte i hovedstilling ved instituttet har utført når de har hatt arbeidsplass ved A, B og C. Bare årsverk utført med lønn fra eget institutt tas med. Årsverk utført med permisjon fra eget institutt tas ikke med.

2.5 Årsverk utført ved instituttet av forskere og annet faglig personale ansatt ved annen institusjon

- bistilling ved instituttet

Antall årsverk de ansatte i hovedstilling ved A, B og C har utført i formelle bistillinger ved instituttet. Årsverk i bistilling regnes om til fulltid (for eksempel 20% bistilling som professor II er 0,2 årsverk).

- arbeidsplass ved instituttet

Antall årsverk de ansatte i hovedstilling ved A, B og C har utført når de har hatt arbeidsplass ved instituttet.

3. Resultater av FoU-virksomheten

3.1 Vitenskapelig publisering

Det skal rapporteres vitenskapelige publikasjoner (bøker, artikler i bøker eller artikler i periodika og serier) utgitt i 2007 som er forfattet av instituttets ansatte og der grunnlaget for publikasjonen er lagt gjennom arbeid ved instituttet. Publikasjoner som telles under 3.1 skal spesifiseres nærmere i vedlagt Excel-mal for rapportering av vitenskapelige publikasjoner.

Med vitenskapelig publisering menes arbeider som har en vitenskapelig publiseringsskjema (tidsskrift, serie, nettsted, bokutgiver) der utgiveren har rutiner for fagfelleevaluering. Ikke alle publiseringsskjemaer har en slik ordning, og det er i forbindelse med tilsvarende rapportering i universitets- og høyskolesektoren utarbeidet et register over tidsskrifter og forlag som har rutiner for fagfelleevaluering. Registeret inneholder navn på omkring 16 000 tidsskrifter og serier og mer enn 800 utgivere av vitenskapelige bøker.

Registeret over publiseringsskjemaer kan søkes og lastes ned hos Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD): <http://dbh.nsd.uib.no/kanaler>

Det skal i utgangspunktet bare rapporteres vitenskapelige publikasjoner som er utgitt i kanalene på denne listen. Men man kan føre opp vitenskapelige publikasjoner i kanaler som mangler hvis det samtidig gis informasjon om kanalen i Skjema for nye kanaler, som finnes i Excel-malen for rapportering.

I tillegg til at kanalen må være vitenskapelig, må publikasjonen ha vitenskapelig form. Tre vitenskapelige publiseringsskjemaer kan rapporteres:

Vitenskapelig artikkel i periodika eller serier (ISSN-titler)

Publikasjon (artikkel) i tidsskrift, årbok, serie eller nettsted med vitenskapelig redaksjon og med rutiner for fagfelleevaluering. Inkluderer originalartikler og oversiktsartikler, men ikke ledere, bokenmeldelser, debattinnlegg og annet stoff.

Vitenskapelig artikkel i antologi

Artikkel i en publikasjon med ISBN-nummer, men uten overordnet ISSN, som er utgitt på vitenskapelig forlag med rutiner for fagfelleevaluering. I antologier regnes alle hele artikler som vitenskapelige, også artikler der redaktørene setter innholdet i sammenheng (innledning eller avslutning), men ikke forord, sammendrag, diskusjonsinnlegg eller annet materiale.

Vitenskapelig monografi

Publikasjonen har en tittel med ISBN-nummer og er utgitt på vitenskapelig forlag. Doktorgradsavhandlinger som er publisert på denne måten tas med.

Lærebøker eller bøker for allmenntidsskrifter tas ikke med når det føres om antologiartikler eller vitenskapelige monografier. Publikasjoner i bøker, tidsskrifter, etc. som ikke er vitenskapelige, skal oppgis under pkt 3.2.

3.2 Øvrig publisering og formidling

Her rapporteres bare publikasjoner og formidling som ikke er rapportert under 3.1.

Fagbøker, lærebøker eller andre selvstendige utgivelser

Fagbøker, lærebøker eller bøker for allmenntidsskrifter der samme forfatter(e) har skrevet hele boken og der boken ikke har vært underlagt rutiner for fagfelleevaluering. Doktorgradsavhandlinger som er publisert uten ISBN-nummer tas med her.

Kapitler eller artikler i fagbøker, lærebøker, konferanserapporter ("proceedings"), fagtidsskrifter

Kapitler og artikler som inngår i en bok, konferanserapport eller annen selvstendig utgivelse. Ta også med artikler i allmenntidsskrifter, formidlingstidsskrifter og fagtidsskrifter (uten fagfelleevaluering), det vil si artikler i tidsskrifter rettet mot brukere, profesjoner eller allmenntidsskrifter og som ikke regnes som vitenskapelige artikler.

Hvis samme forfatter har skrevet flere kapitler i samme bok, teller hvert kapittel for seg. Hvis samme forfatter har skrevet hele boken, tas den ikke med her, men under *Fagbøker, lærebøker eller andre selvstendige utgivelser*.

Rapporter i egen rapportserie

Rapporter, trykkserie, skriftserie og annet som er utgitt av instituttet (i motsetning til av et forlag).

Rapporter i ekstern rapportserie

Rapporter utgitt av forlag, annet institutt eller annen institusjon.

Rapporter til oppdragsgivere

Rapporter med begrenset sirkulasjon (konfidensielle **sluttrapporter**). "Undervegsrapportering" telles ikke med.

Foredrag/fremleggelse av paper/poster

Foredrag eller presentasjon av paper holdt på vitenskapelig konferanse. Omfatter også foredrag holdt for å formidle resultater til oppdragsgivere, industri etc.

Poster(s) omfatter FoU-materiale presentert på vitenskapelig konferanse i form av stand, plakater, demonstrasjon ol.

Populærvitenskapelige artikler og foredrag

Artikler ol publisert i dagspresse, populærvitenskapelig tidsskrift etc, og foredrag rettet mot allmennheten.

Ledere, kommentarer, anmeldelser, kronikker ol publisert i tidsskrift, dagspresse

Innlegg i tidsskrifter, aviser og andre medier med utgangspunkt i eller referanse til den faglige virksomheten, men som ikke er populærvitenskap.

Omfatter også bokanmeldelser i vitenskapelige tidsskrift.

3.3 Konferanser, seminarer ol

Konferanser, seminarer og lignende med varighet en hel dag eller mer der instituttet har vært enearrangør eller medarrangør.

3.4 Patentsøknader

Oppgi antall patentsøknader levert i 2007 i henholdsvis Norge og utlandet. Hvis det er søkt om patent for samme produkt i flere land, føres de opp kun som en søknad.

3.5 Meddelte patenter

Patenter som er meddelt i 2007, det vil si patentsøknader som er behandlet og imøtekommet av Patentstyret (jfr. Lov om patenter § 21) eller tilsvarende utenlandsk myndighet. Meddelte patenter tas med uavhengig av om innsigelsesfristen er gått ut eller ikke. Patenter der instituttet er eeneier, medeier eller har overført patentrettighetene til samarbeidspartner tas med. Patent av samme produkt i flere land oppføres kun som et patent, men oppgi alle land produktet er patentert i.

3.6 Lisenser solgt

Antall nye lisenser instituttet har solgt i 2007 og totale inntekter fra lisenser i 2007.

3.7 Nyetableringer med utgangspunkt i instituttets virksomhet

Nyetableringer i 2007 der resultater fremkommet ved instituttet har bidratt til:

- at personer ved instituttet har dannet egen bedrift,
- at personer ved instituttet har etablert bedrift gjennom investeringer eller annet initiativ,
- produkter/tjenester som utgangspunkt for en ny bedrift,
- at det på annen måte er foretatt nyetableringer.

4. Samarbeid med andre institusjoner

4.1 Veiledningssamarbeid med universiteter og høyskoler

Antall ansatte i hovedstilling ved instituttet som har vært veiledere for hovedfags-/doktorgradskandidater i 2007

Bare hovedveiledere tas med.

Antall avlagte doktorgrader i 2007 der instituttet har bidratt med veiledning

Bare avlagte doktorgrader der hovedveileder har vært ansatt i hovedstilling ved instituttet tas med.

Antall hovedfags-/diplomstudenter med arbeidsplass ved instituttet

Hvis "arbeidsplass ved instituttet" ikke klart lar seg avgrense pga samlokalisering med universitet, høyskole el, tas etter beste skjønn med de studenter som har bidratt til instituttets faglige arbeid.

4.2 Internasjonale prosjekter

Omfatter bare prosjekter instituttet utfører for internasjonale organisasjoner (næringsliv holdes utenfor).

Antall prosjekter

Totalt antall prosjekter innen hver av prosjektypene.

4.3 Utenlandske gjesteforskere ved instituttet

Omfatter gjesteforskere som har hatt mer enn 2 måneders opphold ved instituttet. Gjesteforskere som formelt har vært gjester ved institusjon som instituttet samarbeider med (universitet, høyskole oa), og som har hatt mer enn 2 måneders opphold ved instituttet, tas også med. Oppgi antall gjesteforskere fra hvert land/region og summen av måneder disse har vært ved instituttet.

4.4 Forskere og annet faglig personale i hovedstilling ved instituttet med opphold ved utenlandsk forskningsinstitusjon

Omfatter instituttets forskere og annet faglig personale i hovedstilling som har hatt sammenhengende utenlandsopphold mer enn 2 måneder. Oppgi antall forskere og annet faglig personale med opphold i hvert land/region og summen av måneder disse har vært i utlandet.

5. FoU-statistikk

Mens del 1-4 i spørreskjemaet omfatter hele instituttets virksomhet er spørsmålene her begrenset til den delen av instituttets virksomhet som kan karakteriseres som forskning og utviklingsarbeid (FoU) i henhold til OECDs internasjonale standarddefinisjoner og retningslinjer. Statistikk over norsk FoU utarbeides på bakgrunn av undersøkelser av alle sektorer annet hvert år (ulike årstall). Svarene vil utelukkende bli benyttet til statistiske formål.

5.1 Forskning og utviklingsarbeid (FoU) i instituttets totale virksomhet

Anslå med utgangspunkt i definisjonen av FoU i vedlegget "FoU-statistikk 2007" punkt A skjønnsmessig hvor stor andel forskning og utviklingsarbeid utgjorde av instituttets totale egenutførte virksomhet i 2007 fordelt på grunnforskning, anvendt forskning og utviklingsarbeid. Administrasjon og

ledelse av FoU skal regnes som FoU. Ytterligere hjelp ved avgrensningen kan fås ved å studere publikasjonen "Utdrag fra OECDs Frascati Manual i norsk oversettelse" som kan lastes ned fra:

http://www.nifustep.no/norsk/innhold/statistikk/fou_statistikk/om_fou_statistikken/frascati_manualen

5.2 Finansiering av FoU-virksomheten

Anslå med utgangspunkt i opplysningene om instituttets inntektsfordeling under punkt 1.1-1.5 i økonomidelen foran, hvor stor prosentandel av midlene fra de ulike finansieringskildene som gikk til FoU i 2007 (jf. 5.1).

5.3 Fagområder og finansieringskilder

Anslå etter beste skjønn for hver gruppe av finansieringskilder hvordan instituttets egenutførte FoU-virksomhet i 2007 prosentvis fordelte seg på fagområder slik disse er definert i vedlegget "FoU-statistikk 2007", punkt B.

Finansieringskilder

Basisbevilgning: Utgangspunkt for anslaget er midlene under 1.1 foran.

Norges forskningsråd: Utgangspunkt for anslaget er drifts-inntekter under pkt. 1.3 foran.

Andre offentlige kilder: Utgangspunkt for anslaget er drifts-inntekter fra alle andre offentlige kilder enn Norges forskningsråd under pkt. 1.2/1.4/1.5 foran.

Næringslivet: Utgangspunkt for anslaget er inntekter fra "Sum næringsliv" under pkt. 1.5 foran. (Utenlandsk næringsliv holdes utenfor – tas med under *Utlandet*).

Andre innenlandske kilder: Utgangspunkt for anslaget er inntekter fra alle andre norske kilder (enn Norges forskningsråd, Andre offentlige kilder og Næringsliv) under pkt. 1.5 foran.

Utlandet: Utgangspunkt for anslaget er inntekter under "Sum utlandet" under pkt. 1.5 foran.

5.4 Fordeling av FoU-virksomheten etter fylke

Ved institutter som har enheter lokalisert i flere fylker ber vi om at instituttets egenutførte FoU-virksomhet i 2007 fordeles prosentvis per fylke.

5.5 Tematiske prioriteringer

Dersom instituttet i 2007 har hatt FoU-virksomhet som faller inn under de tematiske prioriteringene, vennligst anslå hvor stor prosentvis del dette utgjorde av instituttets egenutførte FoU-virksomhet i 2007. De tematiske prioriteringene er definert i vedlegget "FoU-statistikk 2007" punkt C. NB! Ved overlapp mellom områdene skal innsatsen føres på hvert område, slik at summen kan overstige 100 %. Eksempelvis vil et institutt kunne ha 100 % innsats innenfor hav og 80 % innenfor mat.

5.6 Spesifisering av Energi og miljø

Dersom institusjonen i 2007 hadde FoU-virksomhet som faller inn under temaet Energi og miljø (punkt 5.5 over), vennligst fordel innsatsen prosentvis på de oppgitte områder. Områdene er definert i vedlegget "FoU-statistikk 2007" punkt C.

5.7 Prioriterte teknologiområder

Dersom instituttet i 2007 har hatt FoU-virksomhet rettet inn mot

noen av teknologiområdene, vennligst anslå hvor stor prosentvis del dette utgjorde av instituttets egenutførte FoU-virksomhet i 2007. Teknologiområdene er definert i vedlegget "FoU-statistikk 2007" punkt D. NB! Ved overlapp mellom områdene skal innsatsen føres på hvert område, slik at summen kan overstige 100 %.

5.8 Næringsrettet virksomhet

Spørsmålet gjelder FoU-virksomhet rettet mot bruk i næringslivet. Ressursinnsatsen kan omfatte FoU-virksomhet finansiert av næringslivet og av andre kilder, for eksempel brukerstyrte programmer fra Forskningsrådet. Anslaget kan ta utgangspunkt i hvilke foretak instituttet har levert tjenester til og de næringene disse tilhører. FoU rettet mot bruk i offentlig sektor og FoU uten anvendt siktemål skal ikke tas med.

Vi ber om at ressursinnsatsen innenfor de aktuelle næringer enten gis som prosent av instituttets totale FoU-virksomhet eller at den oppgis med beløp (i tusen kroner). Næringsgrupperingen bygger på EUs internasjonale standard for klassifisering av industriell virksomhet. Standarden er tilgjengelig på SSBs nettsider:

http://www.ssb.no/emner/10/01/nos_d383/.

5.9 Øvrige kartlegginger

Vennligst oppgi om instituttet i 2007 hadde virksomhet innen utdanningsforskning. Utdanningsforskning er definert i vedlegget "FoU-statistikk 2007" punkt E.

Institutter med virksomhet innenfor marin FoU, havbruksforskning og bioteknologi bes dessuten om å besvare de vedlagte tilleggsskjemaer som omfatter disse områdene.

Publikasjonen kan bestilles
på [www.forskningsradet.no/
publikasjoner](http://www.forskningsradet.no/publikasjoner)

Norges forskningsråd

Stensberggata 26
Postboks 2700 St.Hanshaugen
N0-0131 Oslo

Telefon +47 22 03 70 00
Telefaks +47 22 03 70 01
post@forskningsradet.no
www.forskningsradet.no

ISBN 978-82-12-02557-8 (trykk)
ISBN 978-82-12-02558-5 (pdf)